

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knažlova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele K 35—
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knažlova ulica št. 5, telefon št. 85.

Vojna na Balkanu.

BOJI PROTI ČRNOGORCEM. — TRIJE MODERNI TOPOVI VPLE- NJENI.

Dunaj, 28. decembra. (Kor. u.) Uradno razglasaajo:

Jugovzhodno bojišče.

Od naših čet zasledovani, so se Črnogorci umaknili iz Godijova v Bjelo. Pri Kovrenu so naše čete izkopal tri črnogorske topove naj-modernije konstrukcije.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO

Berolin, 28. decembra. (Kor. u.) Wolfow urad poroča:

Veliki glavni stan.

Balkansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

ČRNOGORSKO URADNO POROČILO.

21. decembra. Radi navzočnosti sovražnih čet, smo odredili, da se je vse prebivalstvo z živino in zalogami vred umaknilo z desnega brega Tare v notranjost dežele. Dva sovražna bataljona s 4 topovi in 2 strojnima puškama sta napadla v smeri na Berane enega naših oddelkov pri vasi Jabuna ob Limu, pa sta bila z velikimi izgubami odbita. Vjeli smo kakih 100 sovražnikov. Na ostalih frontah ničesar važnega.

23. decembra. Naša armada v Sandžaku je, nadaljujoč svojo ofenzivo, napadla sovražnika v smeri na Lepenac. Po srđitem boju smo vrgli sovražnika navzlic njegovemu odporu popolnoma na Bjelopolje nazaj. Pustil je na bojišču 500 mrtvih. Vjeli smo približno 100 vojakov, med njimi enega stotnika. Na ostalih frontah boji artiljerije in pehote.

25. decembra. Naše čete v Sandžaku nadaljujejo svojo ofenzivo. Posrečilo se jim je, zasesti več vasi, ki so se nahajale v sovražnikovih rokah. Avstrijci so imeli težke izgube. Na ostalih frontah artiljerijski boji.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

25. decembra. Orijentska armada. Položaj na naši fronti se v zadnjih dveh dneh ni spremenil. Utrjevalna dela v okolici Soluna se živahno nadaljujejo. Sovražnik ni poskusil prekoračiti grško mejo.

Bolgarsko - srbski boji pri Elbasanu.

Lyonski listi javljajo iz Cetinja: Boji med Srbi in Bolgari pri Elbasanu se nadaljujejo. Glavne srbske sile pa so se baje že umaknile.

Italijanska vojna akcija v Albaniji.

Rim, 28. decembra. (Kor. urad.) Nacionalistični poslanec Federzoni je podal na zunanega ministra parlamentarno vprašanje, da bi izvedel natančneje, kakšna so po večeršnjem sporočilu Agenzie Stefani Grški od vlade dana zagotovila o vojni akciji Italije v Albaniji. Italijansko časopisje se čuti presenečeno in je nevoljno, da je smatrala italijanska vlada za potrebno, razlagati Grški namene italijanske akcije v Albaniji. Listi so menja, da grški diplomatični korak ne bo nič koristil italijansko-grškim odnosom in tudi ne more razjasniti grških obmejnih razmer glede Albanije, kakor se želi. Nameni Italije v okolici Valone so od londonske konference dalje določeni. Dosedanje delovanje Italije tamkaj nič ne briga Grške, ker obstaja, kakor pravi „Tribuna“, evropska potreba za Italijo, da se da Srbom v Albaniji pomoč.

RUSKO POROČILO O POMORSKEM BOJU OB BOLGARSKI OBALI.

Petrograd, 28. decembra. (K. u.) Petrogradska brzojavna agencija: O zadnjih operacijah naših torpedov ob bolgarski obali sporočajo merodajni krogi, da so tam se nahajajoče torpedovke naletele na dve jadrnici ter ju potopile. Razventega so obstrelevala bolgarske obrežne straže. Več sovražnih podmorskih čolnov je napadlo torpedni rušilec „Grunski“, ki pa se je dvema naniz izstreljema torpedoma spretno izognil ter napad s topovskim ognjem odbil. Upravičeno je smatrati, da se je eden podmorskih čolnov potopil. (Od merodajne strani se nam spo-

roča, da se podmorski čoln ni potopil in da ni bil niti poškodovan. — Op. kor. ur.)

Prestolni govor bolgarskega kralja Ferdinanda.

Kralj Ferdinand je otvoril v nedeljo zasedanje bolgarskega sobranja z naslednjim prestolnim govorom:

»Gospodje poslanci! Jaz in moja vlada smo se tekom enega leta od izbruh evropske vojne nečuvno trudili, da se sporazumimo s sosednjo Srbijo, ki bi naj nam povrnila one pokrajine, katerih nas je izdajal ope oropala. Ta trud se je izjalovil ob neomajni samoglavnosti Srbije, ki se je upirala, nam povrnti Makedonijo. Ko so bila vsa mirovna sredstva za doseg tega cilja izčrpana, sem bil primoran, da končam trpljenje naših zatiranih bratov, zaukazati naši armadi, da vdere v Srbijo, osvoboditi brate in vzpostaviti enotnost naroda. S ponosom konstatiram, da so se vrgle naše čete na sovražnika z brezprimernim elanom in izredno hrabrostjo; boreč se ramo ob ramo s hrabrimi, s slavo ovenčanimi zavvezniki — Nemčijo in Avstro-Ogrsko — so v manj kakor dveh mesecih perfidnega sovražnika popolnoma porazile ter ga iz lastne njegove dežele pregnale. Izvršile pa so še slavnije čine. Pregnale so iz Makedonije čete, ki sta jih civilizaciji in lastni preteklosti v sramoto poslali dve velesili, Francija in Anglija, da podprejo in utrdijo srbsko tiranstvo nad trpinčnim bolgarskim narodom. V tem trenutku se ne nahaja niti en sovražen vojak na ozemlju, ki je nam in mučenikom preteklosti ter slavne sedanjosti tako drago. Slava in čast zmagoviti bolgarski armadi, ki je izvojevala s svojo hrabrostjo, vztrajnostjo in s svojim elanom naši domovini in našemu orožju nove časti ter si pridobila večno hvaležnost svojih osvobojenih bratov, s katerimi je srečno delila veselje in entuziazem pri nepozabnih ganljivih prizorih, ki so se odigrali v vaseh in mestih, katerim je prinesla svobodo in kjer je raztrgala verige suženjstva! Klanjam se spominu na bojišnih padlih junakov, ki so narodno jedinstvo zapečatili s svojo krvjo.

Gospodje poslanci! Moja vlada vam predloži le proračunski provizorij za prvo polovico leta 1916. in pa kreditne zahteve, ki so potrebne za vojne potrebščine, za vzdrževanje rodbin ubogih vojakov, za vzdrževanje reda in za upravo v osvobojenem, od naših čet okupiranem ozemlju ter za organizacijo teritorija ob obeh bregovih Marice, ki jih je dobila Bolgarija v smislu dogovora z zavezniškim otomanskim cesarstvom kot jamstvo trajnega prijateljstva in srečnega sodelovanja za skupne višje interese obeh držav. Moja vlada vam predloži v odobrenje vse predloge, ki jih je izdelala z ozirom na dolžnosti, ki so jih nalogale potrebščine armade, obramba domovine in dobro nadaljevanje vojne.

Gospodje poslanci! Prepričan, da bode, prešinjeni veličine sedanjega trenutka, ki ga doživljamo, in zaupanja pravih patriotov, tekom svojega delovanja pokazali ono enotnost in solidarnost, katere potrebuje domovina bolj kakor kdaj, prosim božjega blagoslova za Vaše delo ter izjavljam, da je drugo splošno zasedanje 17. narodnega sobranja otvorjeno. Živijo bolgarski narod! Živela hrabra bolgarska armada!

za vojne potrebščine, za vzdrževanje rodbin ubogih vojakov, za vzdrževanje reda in za upravo v osvobojenem, od naših čet okupiranem ozemlju ter za organizacijo teritorija ob obeh bregovih Marice, ki jih je dobila Bolgarija v smislu dogovora z zavezniškim otomanskim cesarstvom kot jamstvo trajnega prijateljstva in srečnega sodelovanja za skupne višje interese obeh držav. Moja vlada vam predloži v odobrenje vse predloge, ki jih je izdelala z ozirom na dolžnosti, ki so jih nalogale potrebščine armade, obramba domovine in dobro nadaljevanje vojne.

Gospodje poslanci! Prepričan, da bode, prešinjeni veličine sedanjega trenutka, ki ga doživljamo, in zaupanja pravih patriotov, tekom svojega delovanja pokazali ono enotnost in solidarnost, katere potrebuje domovina bolj kakor kdaj, prosim božjega blagoslova za Vaše delo ter izjavljam, da je drugo splošno zasedanje 17. narodnega sobranja otvorjeno. Živijo bolgarski narod! Živela hrabra bolgarska armada!

Grška in četverozveza.

Razmerje med Grško in entento postaja vedno neznosnejše.

Iz A t e n poročajo: Grška vlada je protestirala, da bi se izkrcale četverozvezne čete tudi v Kavali. Poslaniki entente pa vztrajajo pri tem, da mora Grška tudi v to privoliti.

»Neue Züricher Nachrichten« poročajo, da se položaj v Atenah vedno bolj poostreje. Po informacijah tega lista je prelom med Grško in četverozvezo neizogiben.

»Secolo« javlja: Grška zbornica se bo sestala najbrž že pred 24. januarjem. Zasedanje parlamenta bo za nadaljnji razvoj položaja osobito važno.

»Secolo« javlja, da so se navzlic grškemu protestu v Kavali že izkrcale angleške čete.

Delna demobilizacija na Grškem.

Grška vlada je odredila delno demobilizacijo svoje armade. Zaenkrat odide 10—15% mobiliziranih vojakov na dopust. Kakor javlja »Corriere della sera«, gredo na dopust predvsem starejši letniki, skupaj morda kakih 45.000 vojakov. Venizelosovi listi spravljajo to delno

demobilizacijo v zvezo z bolgarsko-nemškim nastopom na grškem ozemlju.

Pred blokado grške obali?

Bukarešta, 28. decembra. »Dreptatea« javlja iz Aten: Velik del francosko - angleškega brodogradništva, ki se je nahajalo pred Dardanelami, je prisel v grško vodovje, kjer ostro kontrolira ves pomorski promet. Vsa akcija dela vtisk, kakor da bi se nahajala grška obal že pod blokado.

General Castelnau pri kralju Konstantinu.

Kakor znano, je obiskal Joffireov pomočnik, general Castelnau, tudi grškega kralja. »Corriere della sera« zatrjuje, da je bil Castelnauov obisk le akt vljudnosti in da francoska vlada ni stavila nikakih novih zahtev in ni zahtevala nobenih novih izjav. Castelnau da je kralju izjavil, da je četverozveza odločena, preprečiti vsako prodiranje sovražnikov na Solun. Sedanje čete ostanejo v Solunu, če bo treba, se bodo izkrcale nove, ne da bi bilo njihovo število omejeno. Castelnau je kralja informiral o obrambnih ukrepih entente ter izrazil željo, da naj bi ostala Grška tudi v naprej dobrohotno nevtralna. — Kralj Konstantin je ponovil svojo željo, da naj bi ostala nevtralnost in suverenost Grške nedotaknjena.

Vznemirjenje v Italiji radi grške demarše.

Italijansko časopisje je jako razburjeno vsled koraka grške vlade radi Albanije. Merodajni rimski in milanski listi zavračajo grško demaršo kot nedopustno vmešavanje v italijanske vojaške ukrepe ter dolže grško vlado, da igra sleparsko igro. Listi obžalujejo, da četverozveza Grški toliko zaupa, medtem ko je grška vlada najbrž že sklenila razne dogovore s centralnimi državami.

Romunija in vojna.

Sebeko ni ničesar opravil.

Iz Bukarešte poročajo: Ruski državnik Sebeko je z rezultatom svojih avdienc pri kralju in z razgovorov z Bratianom jako nezadovoljen. Očividno ni ničesar opravil.

Romunija ostane nevtralna.

Milan, 28. decembra. (Kor. ur.)

LISTEK.

Naše predstraže v planinskih snežnih zametih.

Iz snežnih zametov na k. planinah o Božiču 1915.

Zdaj, ko skoro gotovo tudi tamkaj daleč po naših dolinjskih gričih in dolinah bela snežna odeja zakriva tla, vzdihne marsikdo: Ubogi naši vojaki po visoko goratih bojiščih! Ima prav. Nekateri so včasih bolj ubogi, kot si more najbujneje domisljati predstavljati; zopet nekaterim pa se bolje godi, kot marsikomu pod varno streho tam v zaledju. To so v prvi vrsti oni, nameščeni v gozdovih ali blizu njih; ti imajo kurjave dovolj, če tudi drugega ne. Imajo trdno zgrajena poslopja, polna svetlobe in zraka. Če niso izpostavljeni nevarnostim plazov, bodo razmeroma lahko prenesli planinsko zimo. Ampak oni reveži tam spredaj na strmih golih gorstih pobojčjih, tik nasproti sovražnim po-

stojankam, ti že zdaj občutijo vpliv gorske zime, čeprav se ista v svoji mogočnosti pravzaprav še pričela ni. Ponajveč trpe noge, zlasti prsti. — Zanimalo me je, se o položaju teh revežev osebnost na lici mestu prebrati. Taka prilika se mi je ponudila povodom službene patrulje, ko sem imel nalogo, prav ob meji naših prednjih straž opazovati nasprotnika. Najpreje me je iznenadilo nastanjenje braniteljev prve črte. Če človek čita poročila, kje vsepovsod čuvajo naši junaki včasih mal košček naše zemlje (dostikrat samo kamenja) skoro ne more verjeti, da je tako. Pa je! Med visokimi vrhovi (pri nas do 2000 m) ob strminah, da se ti v glavi zvrti če pogledaš dol, so vkopana, ponekod tudi v živo skalo izklesana »stanovanja« naših junakov. Kot jastrebi zro na vsako gibanje sovražnika, in to dan in noč, ob lepi vedrini, ob najhujšem viharju, — tedaj še z večjo napetostjo, ker Lahi take viharne noči radi uporabljajo za svoje »izlete«, iz katerih se na navadno nikdar ne vrnejo, vsaj živi ne; zato že skrbje naše vrle prednje straže. — Nepredorna megla, novo zapadli sneg sta me spremljevala na moji prvi patrulji čez strmine in pečine. Megla in jasnina se

tukaj v tem času hitro izmenjujeta. Ob najlepšem vremenu odideš, prideš preko vrha kaklega planinskega oddelka, pa te sprejme megla, da vidiš komaj korak pred seboj. Omočici podvrženim včasih taka megla prav služi; vsaj ne vidi zlate kategera brezna se plazi smrt proti njemu. — Proti drugi uri popoldne se je megla naglo dvignila. Poveljnik ene zgornjih straž pod nekim strmim orjakom mi je obrazložil pot dol do spodnjih straž. Kakor po leti globoko v zemljo, tako so zdaj globoko v snežne plasti narejena pota, jarki, na strani proti sovražniku zavarovani s snežnim skladovnim zidom. Koder sapa nima pritiska, so taka pota visoka do 2 m, tako, da lahko brez skrbi greš po konci. Mestoma seveda si zopet izpostavljen izvidu sovražnika. Zato je strogo prepovedano, na takih mestih hoditi v gručah, po konci in brez bele zimske halle. Zanimivo je videti te bele prikazni, v lici črni, okajen od dima, večinoma tudi z divjo brado porasli. — Po dolgih ovinkih sem končno vendar našel pravo »pot« po večinoma odprti strmini navzdol. Od nasprotne planine so Lahi pričeli streljati: kar v dve različne smeri so žvižgali izstrelki preko naših glav.

V moji patrulji je bil tudi enoletni prostovoljec, še mlad dečko, ki še ni bil v »ognju«. Dobil je kot navadno vsak novinec »Lampenfieber« in me pri vsakem žvižgu krogle tako glasno obdeloval s svojim »navdušenjem«, da sem mu zagrozil, da ga pustim na mestu ostati celo uro. S tem predlogom seveda ni bil zadovoljen, udal se je in sledil v odmerjeni razdalji. Sklonjeni, posamič se plazeč smo prišli do prve straže, 1 km zračne oddaljenosti do sprednjih laških predstraž. Pred nami skala, na njo naslonjena »vila« poljske straže št. . . . Pred njo stoji vojak v beli halji, puško v roki, nepremično zroč v nasprotnikovo stran. 16 stopinj mraza, pa se ne smeš premakniti z mesta posebno ob takih prilikah ko je sovražnik na »delu«. Splazili smo se v »vilo«, to je v nizke, zakajen brlog, natlačen z moštvo. ki čaka na službo. Dobil sem med možmi par junakov, ki so pred kratkim vdrl v sovražne postojanke na nasprotni strani ter ondi laške straže pregnali. Taki posamezni izpadi se večkrat dogajajo, zahtevajo zlasti ob tej laški črti, kjer je polno min ali pa nepristopnih pečin. skrajne paznosti in poštrevnosti, pa ostanejo, če nimajo kakšnega večjega

uspeha, za posamezne junake večinoma pozabljeni. Med tem se je bilo zunaj čisto zjasnilo in to smo hoteli izrabiti. Ali spetoma do druge straže je postajalo sovražno streljanje tako živahno tudi v našo smer, da smo se vrgli na snežni zid ter od ondi opazovali smer sovražne artiljerije. Komaj smo si napravili svoje mehke bele postelje, kar v gledamo na vrhu pred nami iz skale prihajati sovražnega opazovalca. Stal je tako na robu tik pod vrhom, da je bilo videti, da vsak trenutek štrbuke dol s stene. Ko si je ogledal našo stran in ni ničesar sumljivega opazil, je začel semtertje stopicati; nemara da ga je zeblo. Kmalo nato pride iz druge strani iste pečine še eden; pričela sta plesati »duet«. In globoko spodaj pod njima v nekem jarku so vstajali drugi, kot bi iz tal rastli. Eni notri, drugi ven; izsledili smo torej bivališče sovražne predstraže. Na naših »posteljicah« za ledenim zidom ležeh smo delali, da nismo čutili mraza pod seboj; eni se vse važneje prizore »metali« s svinčnikom na papir, drugi so ter pazneje zasledovali vsako najmanjše kretnjo tam nasproti. V smeri oč Plöckna sem glasno živahno gromenje: dvoboji naše in laške težke

»Corriere della sera« javlja iz Pariza: Semkaj je dospel bivši romunski finančni minister Marghiloman. V razgovoru je izjavil, da Romunija nikakor ne namerava opustiti svoje nevtralnosti.

Ruska vojaška misija v Bukarešti.
Iz Petrograda poročajo: Prihodnje dni se poda v Bukarešto posebna vojaška misija, ki izroči romunskemu kralju insignije častnega polkovnika dveh ruskih polkov.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.
Italijanska hotelska industrija je propadla, ker ni nikakega tujkega prometa. »Opinion« v Parizu pravi, da znašajo izgube stotine milijonov lir.

Božična pisma iz Rima, Gorenje Italije, Sicilije itd., došla parizkim dobrotnikom italijanskih pomožnih društev, bridko tožijo, kako neizmerno hude so posledice dosedanjega poteka vojne.

Sedem kilometrov pred Bologno je trčil brzovlak na tovorni vlak, štirje vozovi brzovlaka so razbiti, 10 oseb mrtvih, okoli 50 ranjenih, med temi več vojakov.

Kakšna je kriza italijanskih občinskih financ, nam spričuje proračun mesta Milanskega za 1916., ki izkazuje primanjkljaja okroglo 20 milijonov lir.

Italijanske paroplovne družbe ne izdajajo več vozniških listov za potovanje v Egipt.

»Popolo d' Italia« poziva vlado, naj prepreči javno razdeljevanje letakov, ki zastopajo stališče Avstro-Ogrske napram Italiji.

Klerikalni poslanec Miglioli iz Cremona, ki je glasoval proti Salandrovemu kabinetu, je razposlal okrognico na uglednejše zastopnike italijanskega klerikalizma, v kateri nasvetuje, naj se vsi organi stranke obnašajo javno po načrtu soglasno s pravih razpoloženjem in interesom italijanskega ljudstva odgovarjajoče.

Italijanski vojaški naredbeni list priobčuje zopet odsvoljenje treh generalov iz službe. Ako pojde tako naprej, bodo na čelu vojnih operacij na italijanskem bojišču kmalu sami novi poveljniki.

Kakor se poroča iz Turina, bodo vpoklicani vsi začasno na dopustu se nahajajoči vojniki treh zadnjih letnikov na dan 10. januarja 1916.

gunce, češ, da pasejo begunci na državne stroške lenobo. Obenem je odredila, da se begunci v manjših oddelkih pošiljajo v Sibirijo.

Nabori letnika 1918 se bodo vršili na tistem začetkom januarja.

V Moskvo so dospeli angleški in francoski inženirji, ki so bili dodeljeni municijam tovarnam.

O »obljubljeni« poljski avtonomiji poročajo, da naj bi tvorila Poljska posebno državo z neodvisno notranjo upravo, zakonodajno korporacijo, lastnim denarjem, lastnim

budgetom in davčnim sistemom, lastno justico in šolstvom. Uradni jezik naj bi bil poljski, katoliško veroizpovedanje vladajoče, tolerirajo se pa tudi druga veroizpovedanja. Rusi imajo pravico, zahtevati ruski razpravni jezik ter dobe gotovo številno šol. Splošne zadeve rešuje duma, v katero pošilja deželni zbor svoja zastopstva. Na čelu dežele stoji carjev namestnik. V Petrogradu bo rezidirala državni tajnik za Poljsko.

Vojna z Italijo.

BOJI NA TIROLSKI FRONTI.

Dunaj, 28. decembra. (Kor. u.) Uradno razglašajo:

Italijansko bojišče.

Ob tirolski južni in jugovzhodni fronti trajajo topovski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

27. decembra. V Judikariji je otvorila naša artiljerija ogenj na pozicije v bližini Cologne, kjer so bile naznanjene sovražne baterije in je vzročila tam z dobro merjenim ognjem velike eksplozije in požar. Delavnost naših malih oddelkov v dolini Camerass in Maggio, Brenta, nam je dala ugodne praske s sovražnikom, kateremu smo zajeli tudi nekaj vjetnikov. Na kraški planoti je bil sovražni napadalni poskus v noči na 26. t. m. na pozicije na Grižem brdu z ognjem naših čet takoj vstavljen.

Boj za Kalvarijo 23. decembra.

Iz poročila v »Novinah« 23. decembra: Danes so poskušali Italijani zopet vzeti Kalvarijo. Navalili so okoli najdalje ure. Poprej je vse jutro njihovo topništvo bombardiralo naše järke. Ni bilo mogoče vzdržati topniškega ognja, topništvo je pobilo stražo in Italijani so vdrl v naše järke. Za naše vojake je to Božič, ker je to čas, ko se nudi Hrvatu prilika, da pokaže, kaj je in kako zna braniti svoje. Kadar on napade — tudi vrage morajo bežati pred njim, kaj ne bi bežali Italijani! Tako je bilo tudi danes. Naši so naskočili. Bilo je to okoli najdalje ure. Čul se je samo jednoglasni silni »hura!«. Šli so naprej, brez pušk. Vsak nese nekoliko bomb na udri po Italijanih. Deset njih je šlo naprej za nekoliko korakov. Eden naših ranjenec mi je pravil: Jaz sam se vrgel na nje dve naročji bomb. Nastalo je beganje, nisi vedel, kam kdo beži. Grem deset korakov naprej. Vidim ležati mrtvega njihovega majorja. Pri njem stotnik težko ranjen. Pa tudi drugih dosti mrtvih. Budala, kaj so pozabili, kdo straži tukaj; da so na straži vedno jedni in isti od pričetka vojne. Ali kadar iščejo, naj dobijo! — Vidim telo mrtvega italijanskega majorja, ali poleg njega leži še neki naš oficir: naš vrli poročnik Marković. Zazeblo me je v duši. To vam je bil duša ta mladenič. Miren kot jagnje, živjal je zaupanje in ljubezen med moštvo. Odlikovan je bil z veliko srebrno kolajno. Danes je poginil pri jurišu. Zrno ga je zadelo v žilo na vratu in iztekla mu je kri.

Italijanski bojni načini.

Obstreljevanje bolnišnice v Gorici in zloraba ženevske zastave s strani italijanskih ladij sta jasen dokaz za brezvestnost sovražnika, ki zmerja druge z barbari, sam pa zagreša barbarske čine. Dognano je, da se je iz-

artiljerije. V odseku tik pred nami pa lahka gorska havbica »išče« s svojimi vražjimi izstrelki, ki jih je navadno slišati še le ko razpočijo. To »iskanje« je pravzaprav najbolj nadležno, ker ne veš, katero smer in oddalje vzame naslednji izstrel. Ob poti, kjer sem vodil prvo patroljo, sta padla dva izstrelka, brez uspeha — stara navada laške kano-nade. Izza doline se zopet dviga megla. Mi odvrinemo naprej. Poskušal sem priti čisto doli do meje; pa so mi odsvetovali, češ, da brez vodnika po teh strmih pečinah in zame-tih sedaj ob mraku gremo le v svojo pogubo. Jaz in en kanonir, čvrst Bošnjak bi vkljub temu poskusila, a imel sem seboj enoletnega prostovoljca, ki so mi ga izročili v posebno varstvo. Odločili smo se za vrnitev gori do naših opazovališč. Še par brezuspešnih laških »pozdravov« pred nami in za nami in »nekatere« krat smo se čez pas vdrl v snežne zamete, a tik pred trdno nočjo smo srečno dospeli do prve zgornje poljske straže. Naokrog počitek, sladak in grenak. Tu gori in tam doli ob skrajni črti pa stoji možje vkljub mrazu, ledenemu viharju, v vestnosti svoje dolžnosti imajoč usodo celega odseka. Kape doli pred junaki naše pehote!

vršilo bombardiranje bolnišnice v Gorici namenoma, da je obstreljevanje veljalo samo temu objektu. V pomorskem boju 18. julija so zlorabili Italijani ženevsko zastavo, to je bil čin strahopetnosti, ki je brez primere v bojih drugih mornaric celega sveta. Kdor zlorablja ženevsko zastavo, ta je ne spoštuje. Umevno torej, da se Italijani ne ozirajo na njo, marveč streljajo prav namenoma na bolnišnice... Navajamo še dva zgleda, kako postopajo Italijani. Pred par leti je na italijanski meji na vajah ponesrečil neki naš oficir. Padel je dol z gorovja. Zdravniška pomoč je bila nujna, ali italijanski financieri niso pustili zdravnika čez mejni most, da bi hitro prišel do ponesrečenca, po dolgih ovinkih je moral do njega; vendar pa takrat, v miru, ni bilo nobenega vzroka za tako postopanje in v bližini ni bilo nikakega italijanskega vojaškega objekta... V boji pri Kustoci 24. junija 1866. so Italijani obesili na drevo z glavo nizdol tri lovce našega 21. lovškega bataljona, ki so prodirali naprej pred črto. Jednega je bilo mogoče še rešiti. Generalmajor John je bil poslal oster protest La Marmori in zapretil z represalijami, ako bi se take bestialnosti ponavljale... Kar se je pripetilo pred kratkem v Adriji in v Gorici, ni torej nič novega.

Ruska ofenziva ob Dnjestru.

SILNI RUSKI NAPADI OB BESARABSKI MEJI MED DNJESTROM IN PRUTOM ODBITI.

Dunaj, 28. decembra. (Kor. u.) Uradno razglašajo:

Rusko bojišče.

Ob Besarabski fronti in ob Dnjestru severno od Zalesčikov smo večeraj krvavo zavrnili opetovane napade močnih ruskih čet. Posebno se je trudil sovražnik v odseku med Prutom in gozdnatim pasom severno od Toporovca. Po artiljerijski pripravi, ki je trajala ves dopoldan ter se je stopnjevala ponekod v bobnajoči ogenj težkih kalibrov, je sledilo v prvih popoldanskih urah pet infanterijskih napadov, ki smo jih zavrnili. Nato sledel napad v masah, 15 do 16 gostih vrst globok, se je razbil v artiljerijskem ognju s silno težkimi izgubami. Enako usodo so imeli sovražni napadi severno od Dnjestra. Naše izgube so majhne. Čez noč je vladal mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 28. decembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Vzhodno bojišče.

Ob Berezini ter severovzhodno Čartorijska in pri Bereščinah smo zavrnili ruske izvidne oddelke.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

26. decembra. Jugovzhodno od Čartorijska smo vrgli neko nemško pozicijo nazaj ter napadli rezervo, ki so prišli na pomoč, uspešno z boka. Pri Pugaczewki (5 km severovzhodno od Muravije ob Ikvi) smo vjeli del sovražnih patrolj. Severno od Bučača je neki oddelek nenadno vdrl v vas Petlikovce, kjer se je nahajala neke avstro-ogrsko postojanka. V bližinskem boju smo pobili del Avstrijcev, drugi so zbežali.

VOJNI DOGODKI V GALICIJI.

Ob južno - gališki in besarabski fronti so se vršili zadnje dni luti boji. Več sovražnih divizij je prešlo v ofenzivo med Prutom in Zalesčiki, vsi napadi pa so bili krvavo zavrnjeni. Ruski sunek ni presenetil. Že kakih 14 dni so napadali Rusi v manjših oddelkih. Tudi sovražnik gotovo ni hotel s temi svojimi napadi prebiti naše fronte, pač pa je skušal zasesti ugodnejše pozicije. Mogoče je pa tudi, da so bili vsi ti napadi samo demonstracija in so morali vodili pri tem Ruse tudi politični motivi.

Iz Črnovic poročajo dne 28. decembra še nadalje: Svečo noč pri-

četa sovražna ofenziva proti našim pozicijam ob besarabski fronti traja z nezmanjšano silo. Med neprestanim grmenjem težkih topov sledi naskok na naskok, ki jih pa naši z brezprimernim junaštvom odbijajo. Že 24 ur bobnajo topovi sovražnika ter je grmenje razločno slišati v Črnovice. Kljub potratu municije in žrtvam ljudi, se sovražniku dosedaj še ni posrečilo, pretrgati naše fronte. Če dospo sovražniki decimirani do naše črte, jo morajo kmalu zopet zapustiti. Naše čete so do danes odbile 8 naskokov.

Ruski napadi v božični noči.

Iz Črnovic poročajo: Sveti večer so poskusili Rusi silen sunek proti naši bukovinsko-besarabski fronti. Po silnem artiljerijskem ognju so z ognjem strojnih pušk prodrli ter je več sovražnih kolon prešlo v naskok. S svojim protinapadom smo Ruse popolnoma prepočili. Proti 9. zvečer, ravno ko so se delila našim vojakom božična darila, je sovražnik obnovil svoj napad. Toda zopet je bil njegov trud zaman. Šele proti 6. zjutraj so popustili ruski napadi. Grmenje topov je bilo slišati v Črnovice. Naše črte stoje trdno kakor prej.

V Besarabiji.

Iz Bukarešte poroča »Az Est«: Med Odeso in romunsko obmejno postajo Ungheeni je bil osebni promet zopet za delj časa ustavljen vsled ruskih transportov čet. Tudi poštni in brzojavni promet za civilne osebe je ustavljen.

Novi ruski vrhovni poveljnik.

Iz Petrograda poročajo preko Stockholma: V kratkem bo imenovan vrhovni poveljnik vseh vojsk na ruski zapadni fronti. Car bo ostal le formalno vrhovni vojni gospod, bodoči vrhovni poveljnik pa bo vojni minister Polivanov.

General Russkij.

»Vossische Zeitung« poroča iz Stockholma: Ruska vlada je prepovedala časopisju vsak komentar k odslovlitvi generala Russkega. General Russkij se je odpeljal na svoje posestvo, ne bo se pa ustavil v Petrogradu.

Uporni ruski polki.

Iz Črnovic poročajo: Neki vjeti ruski častnik poroča, da je prišlo v ruski vojski zadnji čas opetovano do uporov, ker traja vojna predolgo. Več polkov so morali poslati iz fronte v zaledje.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

V ruskih političnih krogih se za-trjuje, da se bo ruska дума sestala šele 22. januarja ter rešila edinole proračun.

Vlada je prepovedala zemstvom in mestom, baviti se s skrbjo za be-

ZAPADNO BOJISCE.

ZIVAHNEJŠI BOJI NA ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 28. decembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan.

Zapadno bojišče.

Vsled ognja nekega sovražnega monitorja so bili v Westend-Bad ubiti trije prebivalci, med njimi dve ženski. Na fronti so se razvili od časa do časa živahni boji s topovi, ročnimi granatami in minami. Ob Hirzsteinu so izvršili Francozi danes zjutraj sunek; najučnejših poročil še ni. Naša artiljerija obstreljuje živahen promet vlakov na kolodvoru Soissons. Francozi so pred kratkim opremili v neposredni bližini kolodvora se nahajajočo bolnico z zastavami Rdečega križa, očividno za to, da bi ščitili kolodvor. Ker je kolodvor tako blizu, ni izključeno, da bi bolnica po naključju ne bila zadeta.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

25. decembra zvečer. Na Flandrskem je bilo delovanje artiljerije čez dan na obeh straneh v okolici Lombardzyda zopet zelo živahno. V Artoisu so obstreljevale naše baterije nemške utrbe južno od Angresa in v okolici Arrasa. V Champagni smo razpršili sovražne transporte na poti iz Tahura v Somme-Py. V Vogezih precej živahen artiljerijski boj. Sovražnik je brez-uspešno obstreljeval naše pozicije na fronti pri Hirzsteinu in na severnem pobočju Hartmannsweiler-kopfa.

Belgijsko uradno poročilo.

25. decembra. Pretekla noč in današnji dopoldan sta potekla mirno. Popoldne je pričel sovražnik pred srednjim delom fronte iznova delovati. Naša artiljerija je kmalu storila, da so njegove baterije utih-nile. Nato smo namerili uničujoč ogenj na neko važno sovražno na-pravo severno od Dixmuidna.

Angleško uradno poročilo.

24. decembra. Danes na obeh straneh živahno artiljerijsko delovanje, zlasti na črti pri Ypresu.

25. decembra. Normalni artiljerijski ogenj ob fronti. Poročati ni ničesar pomembnega.

27. decembra. Danes zjutraj je razstrelil sovražnik nasproti Hohenzollernskemu okopu mino. Zakopali smo se ob nastali luknji. Naša artiljerija je uspešno obstreljevala sovražne strelske järke južno od železnice Lille - Armentières. Sovražnik je krepko odgovarjal, napravil pa je le malo škode. Sicer običajno delovanje artiljerije.

Vojni urad poroča glede turškega vojnega poročila z dne 27. decembra, da se od 14. do 24. decembra ni vršil noben boj med angleškimi četami in Arabci ob zapadni fronti Egipta. Dne 25. decembra smo zadeli ob arabsko glavno silo, kakih 8 milj od Mezze in Matruha, jo prijeli in razgnali. Angleške čete so imele malo izgub.

Indijske čete na Francoskem.

Reuter poroča, da bodo vzele indijske čete s francoskega bojišča.

Angleški nabori.

Lloyd George je baje izjavil v nekem govoru v Glasgou, da so uspehi lorda Derbyja sicer prav lepi, da pa ne zadostujejo, da bi dobili Angleži vojno.

Churchill.

Iz Pariza poročajo: Churchill se ni dolgo mudil na angleški fronti na Francoskem. Sedaj je že zopet v Londonu.

Iz Kanade.

Iz Ottawe poročajo, da v Kanadi ne nameravajo uvesti nikakršnih novih davkov, ker smatrajo sedanje davke za zadostne, da krijejo vse kanadske vojne stroške.

Spor med kanadsko Severno železnico in strojevodji in kurjači je poravnal. Nastavljeni dobi plače novih.

Vojno razpoloženje na Japonskem.

Ruski listi poročajo iz Tokija, da je na tamonjni borzi zadnje dni opazati prav živahno kupčijo. Prišlo je celo do rabuk. Povsod je deželi je opaziti velike vojne priprave. Mor-narica je že popolnoma mobilizirana ter se nahaja deloma že v kitajskih vodah. Povsod zasledujejo z veliko napetostjo dogodke na Kitajskem.

Boji na morju.

Potopljeni parniki.

Od potnikov in moštva potopljene francoskega parnika »Ville de la Ciudad« je 80 mrtvih.

Angleški parnik »Yeddo« iz Glasgova (4552 ton) je bil potopljen. Posadko so rešili.

Angleški parnik »Cottingham« (513 ton) potopljen; 7 mož posadke rešeni.

Belgijski parnik »Ministre Beer-naert« (4215 ton) je bil potopljen, 7 mož posadke je bilo rešenih.

Izgube francoskega trgovskega brodovja od početka vojne znašajo 2 1/4 skupne vrednosti.

Angleški parnik »Hadley« (1777 ton) je bil potopljen.

Angleški parnik »Van Stirum« je bil potopljen, moštvo je rešeno.

Angleške izgube ladij.

Reuter poroča, da znašajo izgube angleškega trgovskega brodovja, ki so jih cenili na 10 milijonov funtov, v zadnjih 16 mesecih samo 2.732.000 funtov (65.568.000 kron v zlatu) ali 4% vrednosti angleškega trgovskega brodovja.

Ogroženo švedsko plovstvo.

Iz Stockholma poročajo, da je vsled velikega mraza v Stockholmu plovba resno ogrožena. V zalivih in rokavih je led po več čevljev debel. Mnogo parnikov je obtljalo v ledu.

Angleška poštna cenzura.

V Haag je dospel poročilo, glasom katerega so spravili v četrtek z nekega holandskega parnika, ki se je vračal iz Amerike, pošto, obstoječo iz 600 vreč. Tudi s parnika »Christian Michelsen«, ki je dospel dne 27. decembra v Rotterdam, so pri Dovru vzeli 40 vreč holandske pošte.

Iz Rotterdama poročajo, da so Angleži zaplenili vso za Holandsko določeno pošto iz Južne Amerike, ki je bila na parniku »Tubantia«.

Iz Stockholma poročajo, da so Angleži zaplenjeno švedsko pošto že zopet poslali naprej; 191 poštnih vreč je dospel 28. t. m. v Göteborg. 339 jih še pričakujejo. Finski listi se pritožujejo, da je dovoz ruskega žita skoraj popolnoma prenehal, tako, da grozi nekaterim delom Finske pomanjkanje.

TURSKA VOJNA.

TURŠKO URADNO POROČILO.

28. decembra. Dardanelska fronta. Eno izmed treh sovražnih letal, ki so poletela preko Arburna, je ogenj naše artiljerije poškodoval in je padlo v morje. Dve ladiji sta odpeljali razbito letalo v smeri na Im-bros. Pri Sedilbaru je trajal boj z različnim vojnimi orodjem ter z bombami in zračnimi torpedi kakor navadno. Neka oklopna tipa »Agamemnon« je bombardirala pod zaščito dveh križark, dveh monitorjev in osmih torpedovk malo časa s posledki naše pozicije. Naša artiljerija je odgovarjala ter zadela oklopnico in neko križarko po enkrat. Dne 27. decembra je izstrelil neki monitor za otokom Merkebom 80 granat na anatolsko stran morske ožine. Naše baterije na anatolski strani morske ožine so obstreljevale ob čas do časa pristajališča pri Tekeburnu in Sedilbaru, preprečevale in motile pošiljanje sovražnih čet, potopile neki čoln pri Tekeburnu ter z dvema streloma razdelale neki veliki hangar. Neki naš hidroplan je vrgel po noči z uspehom 4 bombe na neko šotarišče. Sicer ničesar novega.

Umikanje Angležev z Gallipolija.

Iz Carigrada. Vojni tiskovni stan poroča: Angleži trde, da je njih umikanje pri Anaforti in Ari Burnu, ki so je izvršili pod najmanjšimi izgubami, uspeh. Tej trditvi Angležev

se čudimo tem manj, ker splošno slika svoje umikanje kot uspeh. Če bi bili pohodili načela človečnosti in civilizacije, kakor store to Angleži, bi bilo to umikanje za Angleže prav drago. Že večkrat smo poročali, da zlorabljajo Angleži hospitalske ladje za transport zdravih vojakov in vojnega materiala. Kljub temu smo se ozirali na zastavo Rdečega križa ter teh transportov nismo motili s svojim ognjem. Vsa skrivnost uspeha angleškega umikanja leži torej v varstvu, ki je daje ženevski znak. Angleži ne bodo nikdar pozabili, da se imajo zahvaliti za svoj uspeh tej zastavi, pred katero jih bo morala vedno obliči rdečica.

VOJNA PROTI EGIPTU.

»Secolo« poroča iz Kaira, da Angleži z vso naglico pripravljajo vojaško kampanjo v Egiptu. Neštete čete pošiljajo iz Aleksandrije v razna zbirališča, pred vsem avstralske in novozelandske čete. V kratkem bodo imeli Angleži v Egiptu silno vojsko z mogočno težko in lahko artiljerijo. Pokrajino za železnico Sagassig-Izmaila nameravajo v kratkem zasesti, ker je ta proga največje strateške važnosti, ker veže Aleksandrijo in Kairo s Sueškim prekopom. Morda se bodo vršili tudi ob tej progi boji. Kakih 10.000 domačih delavcev gradijo progo ter upajo, da jo bodo dogradili še pred koncem leta. Pred kratkim je prišlo do manjšega sponada med neko indijsko in neko turško patruljo. Turki so se morali baje umakniti pri Kantarl.

Zdi se, da korakajo cirenaiška plemena iz Fajuma proti Kairu, zdi se pa tudi, da se angleške vojaške oblasti le malo briga za akcijo Senusov, ker mislijo, da gre le bolj za rop kakor za vojaško akcijo. Vendar so Angleži zasedli karavanske ceste. Računajo s tem, da je cirenaiških čet kakih 6000 mož. Nevarno pa je, da Beduini poročajo ob obali podmorjskim čolnom.

Francoska in Sueški prekop.

»L' Oeuvre« govori o zahtevi Anglije, da naj Francoska pomaga ob Sueškem prekopu. To že po pogodbi ni mogoče. Francoska se bori lahko ob strani Angležev samo v Siriji, kjer ima važne interese.

Rusko poročilo s kavkaške fronte.

25. decembra. Na fronti ob obali jugozapadno od Chope (35 km južno od Batuma) je oplenil neki naš motorni čon kljub silnemu ognju z obali neko turško jadralnico v bližini Atine (75 km jugozapadno od Batuma). Na jadralnici so bili ranjenci in 7 oboroženih Turkov. Na zanesljivo poročilo, da je kraj Rabatkerum, 40 vrst jugozapadno od Teherana, zaseden od neke čete pod vodstvom Fidaja in znanega emira Hišmeta ter od več kakor tisoč konjenikov, smo poslali v noči na 22. december oddelek pod polkovnikom Belomestnovim tja, da četo napade in uniči. Belomestnov je zadel pri Rabatkerumu na dva bataljona orožnikov, 500 konjenikov in 200 baktiarov emira Hišmeta v naravno močnih, dobro izgrajenih gorskih pozicijah. Kljub silnemu sovražnemu ognju je Belomestnov sovražnika po pripravi z ognjem z vsemi silami prijel v obkolilnem napadu. Sovražnik je bil popolnoma poražen in razpršen ter je zgubil samo na žrtvah v boju moža proti možu 118 mož, med njimi dva častnika.

Vesti iz primorskih dožol.

Iz setreliene Gorice. Dne 23. t. m. so streljali Italijani v mesto popolne. Padlo je okoli trideset granat. V ulici, kjer se nahaja mestna klavnicna, je bilo porušeni več hiš. Težka granata je zadela zopet kapucinski samostan in sicer sobo patra Sabaia, ki se je mogel še pravočasno umakniti. Ta granata je bila že osemindeseta, ki je padla na samostan. Dne 24. je treščila granata v semenišče ter povzročila tam požar, ki pa je bil kmalu poražen. Na sveti večer so tudi grmeli topovi okoli Gorice, strojne puške so rezale okoli Kalvarije in Oslavia. Na sveti večer je bil mir, ali deževalo je strahovito in nastanila je bila gosta megla, da se popolnoma poražen in razpršen ter je zgubil samo na žrtvah v boju moža proti možu 118 mož, med njimi dva častnika.

Odlikovanje. V Trstu dobro znani zdravnik, sedaj c. in kr. polkovnik zdravnik dr. Nediško Teclazič, je odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Rojanska mladina v Trstu priredi na dan starega leta v prostorih Konsumnega društva zabavni večer. Na sporedu je: telovadba, deklamacija, o polnoči živa slika.

Anton Poljšak †

Nedavno je umrl, kakor smo poročali, šturski župan Anton Poljšak. Celo svoje premoženje je zapustil Ciril-Metodovi družbi. O pokojnem narodnem dobrotniku piše prijatelj: Že kot dijak goriške realke je bil Anton Poljšak jeklen in neizprosni narodnjak, kremenit značaj, človek plemenitega srca. Tak je ostal tudi v poznejši dobi zrelega moža vse do smrti. Med karakternimi potezami moža Antona Poljšaka sta bila njegova skromnost v vsem in njegova nenadkriljiva delavnost slovenskega gospodarja. Ko je prevzel domače gospodarstvo, se je nahajala domačija nekdanj tako imovite Poljšakove rodbine malodane v razvalinah. Toda Anton Poljšak ni obupal, ni pričakoval fatalistično poloma, marveč je zasakal rokave in delal vstric svojih hlapcev od dneva do dneva, od zore do mraka ter ostajal — blag in skromen. Vzpodbuja je pač svoje ljudi z lastnim zgledom nenadkriljive pridnosti, ali pri tem ni bil brezsrčen tiran, marveč je videl v svojem delavcu le sotrudnika in tovariša dela. To delo je rodilo blagoslov: v premoženju Poljšakovem so se jele vračati urejene razmere. Ni se štel sicer med bogataše, ali dosegel je, da mu je materialno blagostanje imelo zonet trdno podlago. A tudi potem je dalje delal in — varčil. Pred vsem tudi v vseh potrebah svoje lastne osebe. Ves čas njegovega življenja mu je ostalo idealno narodno navdušenje neizmenjeno, nezmanjšano...! in mu je ob koncu njegovih dni vzplamtelo v žar neizmerni ljubavi do svojega naroda. V mladosti je žarel v idealnem narodnem navdušenju ob vsakem polavu narodnega napredka, pred svojo smrtjo je to narodno ljubav in zvestobo potrdil in posveščil s praktičnim činom, položivši vse svoje imetje na oltar domovine, za kulturni napredek naroda. Glavnim svojim dedičem je določil našo šolsko družbo, našo narodno slovensko šolo. Šole, šole treba našemu narodu — tako je vzklikal vedno. A pri nem ni bilo to le fraza, marveč globoko uverjenje, pripravljeno tudi za žrtev. Poroča se nam, da utegne čista zapuščina znašati do 50.000 kron. Tako je življenje pokojnega Antona Poljšaka teklo, in poteklo harmonično v vdanosti, zvestobi in požrtvovanosti do naroda svojega.

Blagi pokojnik je zapisal svoje ime v zlato narodno knjižico poleg Kotnika, Polaka, Vilharjeve in drugih dobrotnikov in podprateljev našega kulturnega napredka. Porosimo solzo na Poljšakov grob, ne solze žalosti, ampak solzo narodne hvaležnosti, ki nallene in nallimerneje časti spomin umrlih dobrotnikov.

Dnevne vesti.

— **Odlikovani slovenski kadeti.** Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda so dobili: Alfonz Zemljak in Josip Brož, oba 26. domobranskega pešpolka; Stefan Hočev var 27. domobr. pešp. in Karel Česnik 151. črnovojniškega bataljona. — **Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda** so dobili: dr. Josip Kovčič, Josip Ferik, Ivan Hrovatin in Franc Miklevec, vsi 27. domobranskega pešpolka.

— **Odlikovani slovenski vojaki.** Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda so dobili: črnovojnik 1. domobranskega pešpolka Adolf Javerjnik in narednik Franc Kopelj; korporal Peter Iček; poddesetnik Ivan Hrelja in Ivan Brož; štabni narednik Peter Pogrnčič in četovodja Matija Šerec, vsi pri 26. domobranskem pešpolku; narednik Ivan Podobnik; orožniški stražmoister Anton Smrekar; četovodja Franc Očepek in Matija Štefe, vsi pri 27. domobranskem pešpolku.

— **Umrl je v Kragujevcu na Srbskem** v slovenskih krogih dobro znani in priljubljeni stotnik nekega domobranskega polka, gosp. Podlipnik.

— **Štabni narednik pri domačem domobranskem pešpolku** je postal g. Iv. Podobnik iz Idrije, ki je bil nedavno odlikovan za izredno hrabro udeležbo v poslednjih bojih ob Dnjestrju s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

— **Pogreša se Franc Primožič.**

ki je bil dne 30. julija ranjen na Dobrodu. Znanice, ki bi kaj vedeli o njem, se naproša, naj obveste Marijo Primožič v Zireh.

— **Ako je komu kaj znano,** kje se nahaja Franc Gostiša iz Gornjega Logata, mobiliziran je bil k domobranskemu polku št. 27; drugi

je šel iz Ljubljane dne 18. februarja k domobranskemu polku št. 26 v Maribor k marškompaniji, naj sporoči Antoniji Gostiši, Gorenji Logatec št. 29.

— **Božičnica v obrtni šoli.** V rezervni bolnišnici v obrtni šoli se je vršila dne 24. decembra ob pol 5. popoldne božičnica za ranjence in osebe te bolnišnice. Ob oltarju na stopnišču, v ta namen posebno okrašenem, je služil mornariški superijor monsinjor Karel Kokolj pod asistenco božično božjo službo, pri kateri sta sodelovala ubran damski zbor in godba nekega pehotnega polka. Končal je božično službo z nagovorom v nemškem, hrvatskem in ogrskem jeziku, nakar se je v telovadnici vršilo obdarovanje. Tam je nagovoril poveljnik bolnišnice, polkovni zdravnik gosp. dr. Oton Havlina v jedrnatem govoru vse navzoče ter se spominjal vseh dobrotnikov ranjencev, zaslug vseh navzočih ter predvsem pokroviteljice izvrševalnega komiteja gospe Elze Königove. Svoj govor je končal s trikratnim »Slava!« Njegovemu Veličanstvu, nakar je godba zaigrala cesarsko himno. Ranjeni stotnik gospod Milan Matič se je nato v svojem nagovoru na poveljnika bolnišnice spominjal vseh dobrot, ki so jih ranjenci v tej bolnišnici v najobilnejši meri deležni, hvalil naprave bolnišnice, njeno oskrbo od udobnih prostorov do izborne hrane, požrtvovalno delo zdravnikov, pozornost in strežbo gospe in gospodičen, ki so se postavile v službo človekoljubja in taktno in dostojanstveno tolažbo gospoda mornariškega superijorja. Zlasti je naglašal zasluge in zlata svojstva poveljnika bolnišnice, polkovnega zdravnika gosp. dr. Otona Havlina, ki si je vedel pridobiti ljubezen ne le vseh ranjencev, marveč tudi vseh svojih podrejenih, in ki bo ostal vsem, ki so šli skozi to bolnišnico bodisi v službo, bodisi kot ranjenci v trajnem najboljšem spominu. Poveljniku bolnišnice, polkovnemu zdravniku gosp. dr. Otonu Havlinu in upravnemu častniku, dvornemu lekarnarju gosp. Hinku Brilliju, ki si je stekel za preskrbo bolnišnice kar največji zasluge, so izročile dame, službojuči in ranjeni gažisti bolnišnice častna darila, nakar se je pričelo splošno obdarovanje. Od dam, ki so si iztekle posebnih zaslug za to božičnico, naj omenimo posebej gospe Elzo König, ki posveča že od početka vojne vse svoje moči tej bolnišnici. Božičnice so se udeležili tudi štacijski poveljnik polkovnik von Kleinschrott s soprogo, višji štabni zdravnik dr. Geduldiger s soprogo, major grof Strachwitz ter mnogo drugih dam in gospodov.

— **Božičnica v rezervni bolnišnici na Grabnu.** Mestna deška šola na Colzovi cesti služi sedaj vojaške namene kot rezervna bolnišnica, ki je zlasti izza vojne z Italijo močno zasedena. Ogromno delo zmaguje šef - zdravnik dr. Ivan Oražen, katerega z brezprimerno požrtvovalnostjo dan na dan podpirajo pri bolniški postrežbi, prevezavanju in operacijah neutrudne gospe: Marija Kokaljeva, Marija Pogačnikova, Ela Koprivčeva, Marija Jelačinova in Marija Sičova. Delo je toliko težje, ker se ranjenci vsakih par dni menjavajo, prihajajoč s svežimi ranami z bojišča. Dasi so tej bolnišnici le skromna sredstva na razpolago, se vendar ranjencem z ljubeznivim ravnanjem in razumno pomočjo nudi toliko ugodnosti, da se brž počutijo domače in le neradi zapuščajo Ljubljano. Koliko jih pisari nazaj in se lepo zahvaljuje zdravniku in damam za vso pomoč. Lahko si torej mislimo, da so prostovoljne strežnice — naše gospe — posvetile posebno pozornost božičnici. Že dva dni prej je bilo nekako tajinstveno v bolnišnici, bolniki brez razlike vere in narodnosti, vsi so se veselili. In res se niso varali. Na božični večer so jih gospe pozvale v praznično dvorano, kjer jih je pozdravljalo blesteče opremljeno božično drevo. Potem, ko je domača godba zaigrala par primernih pesmi, je nagovorila ranjence in bolnike gospa dr. Kokaljeva. Pozdravila je bolnike, ki jim naj je božičnica vsaj nekaj nadomestila za dom, na kojega v tem trenutku vsakdo misli. Ljubljanske gospe da so priredile to božičnico v skromnem obsegu, a misel prihaja iz dna slovenskega srca. Voščila je koncem govora vsem vesele praznike in skorajšnje okrevanje. Nato so gospe porazdelile bolnikom darila, ki so sestajala iz raznih praktičnih predmetov (nogavice, robci itd. in cigarete). Tudi hrana je bila ta dan izboljšana. Praktična darila so dobili tudi vojaki - strežniki. V imenu sanitetnega osebja in bolnikov se je prirediteljcem s presrečnimi besedami zahvalil službovodeči četovodja gosp. Skala. S tem je bila v splo-

šno zadovoljnost končana ta lepa domača slavnost. Ranjeni in bolni vojaki pa ohranijo hvaležen spomin ne le na vodstvo bolnišnice in na požrtvovalne dame, temveč sploh na Ljubljano, kjer so jim dobra slovenska srca priredila vesel trenotek v težkih časih.

— **Darilo.** Pisarniški uradniki okrogneja kakor tudi okrajnega sodišča v Novem mestu so darovali mesto venca na grob umrlega gosp. Ivana Majtingerja družstvu Rdečega križa znesek 22 K 50 vin.

— **Srebrni denar vrednosti 1 K se ne bo zasedel.** Pod tem naslovom poročajo štajerski listi: Zaradi občege vpraševanja iz kmetovskih krogov, je osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe štajerske prosil na merodajnem mestu za pojasnila glede nameravane zasede srebrnega denarja v vrednosti 1 krone. C. kr. finančno deželno ravateljstvo je na to izjavilo, da mu o kaki zasedi srebrnega denarja po 1 krono ni niti najmanj znano. C. kr. finančno deželno ravateljstvo pristavlja nato, da ni izključeno, da se je ta govoričala nalašč raztrosila v svet z namenom, da se napravi pomanjkanje drobiža, katero se je v posameznih okrajih spremenilo že v potrebi po drobižu. Posebno v kmečkih krogih da je to občenemu blagru škodljivo zadrževanje kovanege denarja razširjeno. Osrednji odbor je ugodil želji c. kr. finančnega deželnega ravateljstva s tem, da prosil ude c. kr. kmetijske družbe, da oni vplivajo na primeren način v svojih krogih, da se srebrni denar po 1 krono, kakor tudi nikeljasti in bronzasti, ne bo nabiral in da ne bo odvzet prometu.

— **Novi predpisi o potnih izkazih dvornih, državnih in železniških uslužbencev.** Veljavna uradna, s fotografijo in lastnoročnim podpisom opremljena železniška legitimacija daje — namesto z ukazom skupnega ministrstva dne 17. avgusta 1915, drž. zak. št. 241, predpisanega potnega lista — pravico, da se sme stopiti na »širše« bojno območje ali iti z njega. Dalje zadoščuje ta legitimacija za aktivne dvorne, državne in železniške uslužbence, ki so že v ožjem bojnem območju, za izkazovanje v tem območju, seveda pa ne v takojimenovanem »območju čet«. Če pa potujejo aktivni dvorni, državni in železniški uslužbenci po službenem naročilu, se morajo izkazati, ko stopijo čez mejo »ožjega« bojnega območja, razven z železniško legitimacijo, še z dotičnim uradnim pismenim naročilom svoje službene oblasti (s službenim naročilom). — **Za privatna potovanja v »ožje«** bojno območje ali iz njega si morajo izposlovati aktivni dvorni, državni in železniški uslužbenci prej za prestop čez mejo potrebno dovoljenje pristojne vojaške oblasti naravnost s tem, da vpošljejo svojo legitimacijo, ali pa službenim potom. — **Svojci dvornih, državnih in železniških uslužbencev** (t. j. soproge in otroci čez 14 let stari), naj potujejo v njihovem spremstvu ali sami, kakor tudi umirovljeni dvorni, državni in železniški uslužbenci se pa morajo izkazati na potovanju v bojna območja ali iz njih, kakor vse druge civilne osebe po predpisu navedenega ministrskega ukaza s potnim listom, oziroma z vojaškim dovoljenjem za prestop čez mejo ožjega bojnega območja. — **Posebne določbe** veljajo samo za one svoje aktivnih dvornih, državnih in železniških uslužbencev, ki imajo uradno, s fotografijo in lastnoročnim podpisom opremljeno legitimacijo (ne samo karto o istovetnosti), v toliko, da nadomestuje tem osebam imenovana legitimacija glede širšega vojnega območja potni list. — **Za prestop čez mejo ožjega bojnega območja** je pa treba tudi tem osebam, kakor vsem drugim civilnim osebam, potnega lista in vojaškega dovoljenja.

— **Mestna vojna prodajalna zopet na Turjaškem trgu.** Od jutri naprej bo poslovala mestna vojna prodajalna zopet na Turjaškem trgu in ne več v Prešernovi ulici. Prodaja se ješprej in kruh.

— **Naviljanje cen.** Dognalo se je, da, posebno v ljubljanski okolici, prodajalci prašičev zahtevajo pri prodaji vsakega prašiča še dodatne naklade in tako pride vsak prašič dražji od 5 kron do 30 kron. Ta nezakonitost se je vdomečila posebno pri Ljubljancih, ki kupujejo prašiče za svojo privatno uporabo. Prodajalci, kakor kupci se opozarjajo, da je to absolutno protipostavno ter da se imajo strogo držati od c. kr. deželne vlade odrejenih maksimalnih cen. Vsak prestop se bo naznanil pristojnemu sodišču.

— **Iz ljudskošolske službe.** Kand. datinja Angela Lombard je nameščena kot supletinja na osemrazredni dekliški šoli v Spodnji Šiški. Ker je odšel učitelj Viktor Lapajnar v črnovojniško službo, je

nameščena v Notranjih Goricah provizorična učiteljica Marija Petrič iz Borovnice. V Zagradcu je nameščena kot supletinja Marija Lapajne, ker je nadučitelj Henrik Lobe odšel v vojaško službo. Deželni šolski svet je vzel na znanje vstop kandidatnje Terezije Šusteršič v brezplačno prakso na nemški mestni dekliški šoli v Ljubljani in vstop Pavline Leskovec v brezplačno prakso na dekliški šoli v Spodnji Šiški.

— **Umrl je** snoči ob pol 8. gosp. Friderik Krašovec, učitelj v Linhartovi ulici 4, v starosti 21 let. — Cenjeni rodbini srčno sožalje!

— **Umrl je v Ljubljani,** Vogelna ulica 9, gospod Franc Udovič, zasebnik. P. v miru!

— **Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani** ima v četrtek, dne 30. decembra 1915 ob pol 3. popoldne svoj izvanredni občni zbor v veliki dvorani mestnega doma, na katerem se bo razpravljalo in zavzelo stališče proti očitnemu pretiranih cenah živilih v ljubljanskih gostilnicah.

— **Žrebanje ljubljanskih srečk.** Dne 3. januarja 1916 se vrši v prostorih mestne blagajne 51. žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Pričetek ob 10. dopoldne. Mestna blagajna bo dne 3. januarja za promet s strankami zaprta.

V Višnji gori je nenadoma zadela kap ob 6. jutraj tukajšnjega lesnega trgovca gosp. Antona Faturja, ko je bil namenjen po opravkih. Bil je zaveden Slovenec, vedno naročen našega lista in priljubljen mešan, ki je rad pomagal marsikomu v stiskah. Dobremu možu blag spomin, žalujoči obitelji pa naše sožalje!

Poziv. V noči dne 1. junija 1915 so se vozili vojaki skozi Novo mesto. Pešec Zuravko Muhvič je baje izročil nekemu železniškemu delavcu bankovce za 20 K, češ, naj mu prinese drobiža. Slednji ni prinesel ne drobiža, ne bankovca nazaj, ter je vlak odšel. Zdravko Muhvič se nahaja nekeje v bolnišnici, ne more se poizvedeti kje. Ker je potrebno, ga v tej zadevi zaslišati, se tem potom pozivlja, da naznani svoj naslov po vojaški dopisnici (Feldpostkarte) okrajnemu sodišču v Rudolfovem, odd. III. — C. kr. okrajna sodnja v Rudolfovem, odd. III., dne 21. decembra 1915.

Božičnica na Rakeku. Dne 24. in 26. decembra je bila v ljudskem domu na Rakeku božičnica za vojake. Uprizorjena je bila igra »Gospa dr. Kopriva«. Vse sodelujoče dame so pokazale prav lepe talente. Zlasti gospodične Antonija Mihevc, Matilda Debevec in Ivanka Koščak, ki so žele mnogo priznanja. Na oder je bilo postavljeno krasno božično drevesce. Ob svitu lučic tega drevesa je ženski zbor jako lepo pel božično pesem in cesarsko pesem. Burno odobravanje je bilo izraz zahvale za lepo petje. Vojaki so bili obdarovani z jabolki, pomarančami in cigaretami, za kar bodi v imenu vseh izrečena p. n. odboru presrečna zahvala. — F. S.

Železna brambna strojna puška v Cerknici. Tudi Cerknica je večkrat med sedanjo vojno odprla srce in roke. Odkar so tam učitelji - častniki, se je po nasvetu stotnika Tipola in s privolenjem polkovnika pl. Freyschlaga začela akcija za napravo železne brambne strojne puške in v spomin na napad zahrbtnega Italijana, je nastal mogočen spomenik. Pod lipo na glavnem trgu stoji na vzidanem betonskem nastavku posnetek strojne puške v nadnaravni velikosti, ki je bil dne 5. decembra odkrit. Na predvečer so Cerkničanje priredili polkovniku pl. Freyschlagu podoknico s petjem in bakljado. Na dan odkritja spomenika je bila Cerknica v zastavi. Po maši se je vršilo odkritje spomenika v pričo zastopnikov najvišjega in višjih poveljstev, častnikov, moštva, zastopnikov civilnih oblastnih in uradov in številnega ljudstva. Spomenik je po primernem nagovoru blagoslovil cerkniški dekan, nakar je imel polkovnik pl. Freyschlag patrijiččen nagovor, ki je vse občinstvo navdušilo. Mogočno je bilo »Živio!« - klicanje našemu presvitemu cesarju. Ob zvokih vojaške godbe se je potem vršilo zabijanje žebeljev. Takoj prvi dan se je dosegel lep uspeh: nad 1200 kron. Gosp. polkovnik je poslal vdanostne brzojavke Nj. Veličanstvu, prestolonasledniku, feldmaršalu nadvojvodi Frideriku, generalnemu polkovniku nadvojvodi Evgenu, generalu kavalerije nadvojvodi Francu Salvatorju, generalu infanterije pl. Borojeviču in feldcajmajstru Wurmu. Da bi se nabralo kolikor mogoče več prispevkov za blagi namen, se je vršilo dne 26. decembra drugo slovesno zabijanje žebeljev na

istem programu kakor prvič in zopet se je dosegel lep gmotni uspeh, tako da je že nabrano okroglo 2000 kron. Cerknica je gosp. polkovniku pl. Freyschlagu, gosp. stotniku pl. Tipoli ter vsem častnikom in moštvo hvaležna za ves trud in za vso, Cerknici izkazano naklonenost.

Iz Celja. Padla sta glasom izkaz št. 338 o mrtvih in ranjenih vojakih na bojnem polju od 87. pešpolka stotnik Karel Heyrovski in praporščak v rez. Franc Matonšek.

Iz Celja. Ker manjka tukajšnji mestni plinarni premog, se je ustavilo razsvetljevanje ulic s plinom in se vpele v dosedanje svetilke elektrika. Zaprl se je tudi plin za kuho po stanovanjih. Prebivalstvo si bo moralo pravočasno preskrbeti ali električno razsvetljavo ali pa svetilke. Petroleja je sedaj v mestu dovolj.

Iz Maribora. Mestni urad razglašja, da oddaja vsled velikodušnega daru neimenovanega dobrotnika na dan po 50 litrov mleka revnim rodbinam, ki imajo več otrok, zastoni. Listki za to mleko se dobe v mestnem uradu na Rotovškem trgu št. 9, I. nadstropje.

Iz Gradca. Kakor javljajo tukajšnji dnevniki, namerava uprava mestne plinarne vsled pomanjkanja primerne premoga za izdelovanje plina ustaviti plinovo razsvetljavo po zasebnih stanovanjih, dalje zapreti plin po trgovskih lokalih ob 7. zvečer in po gostilnah in kavarnah ob 9. zvečer. Mestni urad pozivlja prizadele, naj si pravočasno oskrbe svetilke in petrolej.

Drobne novice s Štajerskega. Iz Mute ob Dravi poročajo: V Gornji Vižini se je ponesrečil 42letni učitelj Ivan Schamp na lovu. Puška nekega lovskega tovariša se je sprožila in naboj je šel Schampu v nogo. Spravili so ga v bolnišnico. — Iz Konjice. Zaradi navijanja cen so bili pred tukajšnjim okrajnim sodiščem kaznovani: posestnik Jožef Stoper iz Perovca, trgovka Adolfin Klement iz Tepine in posestnik Obrovnik iz Padeža.

Umrl je v Zagrebu v starosti 65. let knjigotrožec Stjepan Kugli, znan kot založnik mnogoštevilnih podučnih in zabavnih hrvatskih del. — Istotam je umrl bivši dolgoletni deželni poslanec in delegat v budimpeštanskem parlamentu ter predsednik hrvatskega sabora Vaso Gjurgjevič v starosti 73. let.

Prememba uličnega imena v Sarajevu. Jeftanovićevo ulico v Sarajevu, imenovano po obsojenem predsedniku bosansko-hercegovinskega pravoslav. cerkven. sveta, Gligoriju Jeftanoviću, prekrstijo v »ulico generala von Kövessa«.

Prepoved cirilice v bosanskem poštnem in brzojavnem prometu. Iz Sarajeva poročajo: Vojno ministristvo je prepovedalo uporabo cirilice v poštnem in brzojavnem prometu. Vsi naslovi in druge pismene, za pošto namenjene navedbe morajo biti pisani z latinico ali z gotico. Podpisni strank s cirilico se smatrajo samo za podkrižanje.

Kino »Ideal« je predvajal včeraj izvanredno dober spored. V prvi vrsti moramo omeniti trojejsko dramo »Za eno minuto«. Film, ki je zanimiv po vsebini in bogat ganljivih scen, je marsikateremu gledalcu ganil do solz. — Dobro uspešna veselejša je, od Karla Vollmollera sestavljena »Hermelinski plašč« z Marijo Carmi v glavni vlogi. — Spored se bo predvajal še danes in jutri.

Izguljen je bil na potu po Frančiškanski ulici na Dunajsko cesto obesek od uhana. Kdor ga je našel, naj ga odda proti dobri nagradi na Dunajski cesti št. 15, prvo nadstropje na desno.

Izguljen je bil majhen zavitek na potu od Krisperjeve trgovine do Bonača. V zavoju se nahaja nova usnjena torbica in ena listnica. Odda se naj v trgovini Bonač v Selenburgovi ulici.

Razne stvari.

* **Dunaj v temi.** Sinoči se je pretrgal eden glavnih kablov dunajske elektrarne. 6., 9. in 1. okraj so bili nekaj ur v temi, ker je električna razsvetljava ugasnila.

* **Krušne karte** so uvedli sedaj tudi na Ogrskem. Dnevna množina moke je določena na 240 g, za one, ki težko delajo na 300 g in za kmete na 400 g. Pet gramov moke odgovarja 7 g kruha.

* **Fordova mirovna misija.** Kodanjski listi poročajo, da je bilo Fordovi ekspediciji prepovedano prirrediti v Kodaniju zborovanje. Nobenemu Amerikancu ne bo dovoljeno govoriti javno ali v zaključenih zborovanjih.

* **Vihar.** Iz Londona poročajo 27. t. m.: Silna nevihta, kakršne že leta ni bilo, je prišla nad Anglijo ter

napravila mnogo škode. Brzjavne in telefonske zveze so pretrgane, več sto poslopij je vihar odkril. Več ladij in bark se je potopilo.

* **Spomin na patra Mazoha.** Iz Wloclawka poročajo: Pater Reymann, bivši prior pavlanskega samostana v Censtohovi, ki je bil po znani umoru, katerega je izvršil pater Mazoh, zapustil Censtohovo, je dospel v Wloclawek, odkoder se bo vrnil v samostan.

* **Ponesrečen vlak z vojakl.** Iz Poznania poročajo 28. t. m.: Danes jutraj je skočil s tira na kolodvoru v Benču neki vlak iz Berolina, ki je vozil vojakke z dopusta. Osemnajst vojakov in železničarjev je bilo mrtvih, 47 ranjenih. Škoda na materialu je velika.

* **Japonci in Francozi.** Oblasti so razglasile razsodbo v veleizdatniškem procesu na otoku Formoz. Od 1413 obtožencev je bilo 900 obsojenih na smrt. Namen zarote je bil, odtrgati Formozo od Japonske, umoriti cesarja in ministrskega predsednika ter proglasiti na Japonskem republiko.

* **Obračun narodne jubilejske razstave v Rimu leta 1911.** Italijanska vlada je predložila obračun jubilejne razstave v Rimu leta 1911. Pokriti je treba deficit 16.150.000 lir. To razstavo je vodil senator grof San Martino, izkoriščale pa so jo mnoge osebe, ki so se udeleževale vojne hujkanja in okoriščale z dobavami za armado.

* **»Guerre sociale«** — »La Victoire«. Gustav Hervé, svojčas goreč antipatriot, sicer pa jako spreten častnikar, izdaja v Parizu list »Guerre sociale« (socijalna vojna), ki ga časih tudi avstrijski časopisi citirajo, ker je v njem povedana marsikaka resnica. Zdej se poroča, da bo Hervé z novim letom premenil naslov svojemu listu v »La Victoire« (zmaga), da tako izrazi popolno ločitev francoskega socijalizma od nemškega. Glasom jubilejske korespondenčnega urada pravi Hervé, da se je francoski socijalizem povrnil k svojim zmagovitim tradicijam, nemški pa se je umstveno in moralno bankrotiral.

* **Znamenje časa.** Mnogokrat čitamo, da je ta ali oni siromak vsled pomanjkanja ukradel kos kruha, mesa, odnesel nekoliko premoga in podobne stvari. Splošno pomanjkanje — to je razlaga, ki končno take čine vsaj moralno opravičuje. V položaj takega lačnega siromaka je prišla te dni tudi tiskarna Manzin v Zadru. Zmanjkalo ji je papirja, ki je v Dalmaciji sedaj tako dragocena stvar kakor bela moka. Tiskarna Manzin je imela pač nekaj naročil — torej lačen želedec — toda hrane (papirja) ni in denarja ne veliko več. Zato sta lastnika Fatovich in Manzin nekega viharne večera kratkoma vdrla v skladišče za papir tiskarne »Narodnega lista« ter sta s pomočjo neke delavke potreben papir kratko malo — ukradla. Imela sta samo smolo. Bila sta zasačena in izročena roki pravice.

* **Junaški čin broda Varaždincea.** Dne 5. decembra 1915 je brod »Varaždinec«, kakor sledi iz poročila poveljstva 16. pešpolka, uničil francoski podmorski čoln »Fresnel« ter vjel poveljnika, drugega častnika in 26 mož. Javnost izve po tej službeni vesti prvič, da naše Jadransko morje nosi vojni brod, ki se imenuje »Varaždinec«. Službeno poročilo 16. avgusta 1914 je omenjalo izredne uspehe varaždinskega pešpolka št. 16 na južnem bojišču. Njegovo Veličanstvo je blagovolilo zasluge polka priznati tudi s tem, da je baš dogotovljeni brod dobil ime »Varaždinec«. Srčne brzjavke so se takrat izmenjale med posadko broda in polkom, poveljnik broda je izjavil, da bodo »Varaždinci« svoje ime vedno čuvali v časti. Držali so svojo besedo in poveljnik polka št. 16 je poslal posadki »Varaždincea« brzjavko, v kateri v toplih besedah čestita na sijajnem uspehu, poveljstvo mornarice se je istotako toplo zahvalilo.

* **Moral insanity.** »Kölnische Zeitung« piše pod tem naslovom: Dne 20. decembra so bile v Italiji s krikom in slovesnostjo vpriporjene spominske slavnosti v čast Viljema Oberdanka, tržaškega lekarnarja, ki se je bil z drugimi irredentisti vred zarotil, da umori 17. avgusta 1882. cesarja Franca Jožefa. Vsled previdnosti avstrijske policije je bil načrt preprečen, Oberdank dan poprelet aretiran in 20. decembra obesen. Spomin na tega zločinca so obhajali v Rimu, Florenci, Milanu, Livornu in drugih mestih kot spomin na narodnega junaka. Može v visokih javnih službah so hvalili v navdušenih govorih zločinca kot mučenika narodne stvari in ga postavljali italijanskemu ljudstvu za vzgled: uradne korporacije, kakor

provincijalni sveti in občinske uprave se niso sramovali, udeležiti se poveljevanja zavrtnega zločinca. V oklicu v Milanu so ga proslavljali za italijanskega junaškega mladeniča in pozivalo se je ljudstvo, da naj časti prednike, ki so brez strahu vzpričo visile kazali pot rešitve in dolžnosti. — Ta »proslava« pač najbolj ponižuje Italijo pred vesoljnim svetom.

* **Električna vojna prihodnosti.** V razgovoru o izpolnitvi orožja v tej vojni je izjavil Marconi napram nekemu sodruidniku lista »Echo de Paris«, da bodo vojne prihodnosti razpolagale s se vse drugimi iznajdbami, iznajdbami, ki prekašajo najbolj bujno fantazijo Jules Verna. Današnji uspehi niso nič proti presenečenju, ki jih elektrika danes še ni postavila v službo vojske. Marconi pravi: Vidim pred seboj bojišča brez topov, brez pušk in brez bomb. Ni dvoma, da se bo vojna, kakor hitro bomo izumili električne stroje z zadostnimi silami, popolnoma izpremenila. Delovali bomo potem na velike razdalje. Oklone križarke na odprtem morju, zaloge smodnika, vse bo eksplodiralo na en mah. Šrapneli bodo eksplodirali v topu ter sploh ne bodo dosegli svojega cilja. Vse to se bo seveda zgodilo, če ne bodo našli narodi do takrat raiši sredstva, da se sporazumejo brez vojne.

Se vedno se govori, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zaizamenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoni. — Opozorjamo na današnji zadevni oglas »Srečkovega zastopstva« v Ljubljani.

Priobčilo.

(Dalje.)

Potni listi za potovanja v pod avstro-ogrsko vojaško upravo stoječe ozemlje Poljske (c. in kr. okupacijsko ozemlje) morajo biti izrečno izdani za potovanje v to ozemlje. morajo obsežati namen in cilj potovanja in biti potrjeni od višjega armadnega poveljstva ali vojnega ministristva. To potrdilo se more izposlovati tudi pri od najvišjega armadnega poveljstva (najvišjega etapnega poveljstva) na mejah okupirane ozemlja postavljenih oblastih za pregledavanje potnih listov, kakoršne obstoje pri trdnjanskem poveljstvu v Krakovu, v Szczakovi, Lvovu in Rozwadovem.

Za trgovske potnike iz monarhije more nadomestiti potrdilo potnega lista tudi tako imenovana »poizvedovalna pola« (Auskunftsbogen), ki jo potrdi obrtna oblast in jo vidira trgovska in obrtna zbornica.

Prestop meje v Srbijo je civilnim osebam sploh prepovedan. V posebnih izjemnih slučajih more izdati dovoljenje za to c. in kr. 3. vrhovno armadno poveljstvo in ces. nemško vrhovno armadno poveljstvo 11, če priporoča v potnem listu izrečno izdanem za pot v Srbijo, ki obsega namen in cilj potovanja, prestop čez mejo c. kr. ali kraljevi ogrski minister za notranje stvari ali pa nemški generalni konzulat na Dunaju ali v Budapešti.

Za izkazovanja aktivnih dvornih, državnih in železniških uslužbencev pa veljajo nastopni posebni prednisi.

Veljavna uradna s fotografijo in lastnoročnim podpisom opremljena železniška legitimacija daje pravico — namesto potnega lista —, da se sme stopiti na »širše« bojno območje ali iti z njega.

Dalje zadoščuje ta legitimacija za aktivne dvorne, državne in železniške uslužbence, ki so že v ožjem bojnem območju, za izkazovanje v tem območju, seveda pa ne v tako imenovanem »območju čet«, t. j. v območju med fronto in prvim žandarmerijskim kordonom.

Če pa potujejo aktivni dvorni, državni in železniški uslužbenci po službenem naročilu, se morajo izkazati območju, razven s železniško legitimacijo še z dotičnim uradnim pismenim naročilom svoje službene oblasti (s službenim naročilom).

Za privatna potovanja v ožje bojno območje ali iz njega si morajo izposlovati aktivni dvorni, državni in železniški uslužbenci prej za prestop čez mejo potrebno dovoljenje pristojne vojaške oblasti naravnost s tem, da vpošleto svojo legitimacijo, ali pa službenim potom.

Svoici volaških oseb, dvornih, državnih in železniških uslužbencev (t. j. soproge in otroci čez 14 let star) naj potujejo v njihovem spremstvu ali sami, kakor tudi umirovljene vojaške osebe, dvorni, državni in železniški uslužbenci se pa morajo izkazati na potovanju v bojno ob-

močja ali iz njih kakor vse druge civilne osebe s potnim listom oziroma z vojaškim dovoljenjem za prestop čez meje ožjega bojnega območja.

Posebne določbe veljajo za one svojce aktivnih vojaških oseb, aktivnih dvornih, državnih in železniških uslužbencev, ki imajo uradno, s fotografijo in lastnoročnim podpisom opremljeno legitimacijo (ne samo karto o istovetnosti), v toliko, da nadomestuje tem osebam imenovana legitimacija glede širšega vojnega območja potni list. Za prestop čez meje ožjega bojnega območja je pa treba tudi tem osebam, kakor vsem drugim civilnim osebam potnega lista in vojaškega dovoljenja.

Za izkazovanje svojcev oborožene sile avstro-ogrsk. monarhije ali nemške države, kakor tudi onih civilnih oseb, ki pripadajo armadi v boju, veljajo posebni predpisi.

Za begunce, ki se vračajo v zaključenih skupnih transportih v okraje, kamor je ministristvo za notranje stvari dovolilo vrnitev, veljajo določila, ki jih izda to ministristvo v vsakem slučaju posebej v razglašanih oklicih.

»Bojna območja« obsegajo:

I. Severno bojno območje.

1. Severno »ožje bojno območje« obsega:

a) v Avstriji: vzhodni del Galicije do vstetih okrajev Dolina, Stryj, Sydaczow, Bobrka, Przemyslany, Kamionka, Strumilova, Zolkiew in Rawa Ruska in vso Bukovino;

b) na Ruskem Poljskem: vse okraje vzhodno od vzhodne meje okrajev Bilgoraj, Zamosc, Krasnostaw, Lublin in Lubartow.

2. Severno »širše bojno območje« obsega:

a) v Avstriji: zahodni del Galicije do vstetih političnih okrajev Skole, Drohobycz, Lvov, Grodek, Jagiellonski, Jaworow in Cieszanow; Zgornjo in Nižjo Šlezijo iz vsemiš politične okraje Freudenthal Freiwaldau in Jägerndorf;

na Moravskem politične okraje Moravska, Bela cerkev, Novi Jičín, Valaški Mezerič, Mistek in Moravska Ostrava;

b) na Ogrskem: Komitate Haromszek, Czik, Udvarhely, Maros Torda, mesto Marosvasarhely, dalje komitate Besterce — Naszod, Maramros, Ugocsa, Bereg, Ung, od komitata Szabolcs okraj Mandok, komitata Zemplin (Zemplen) brez okrajev Sarospatak, Tokaj in Szerencs, komitate Saros, Abanj — Torna brez okrajev Göncz, Szikszó in Torna, kraljevo prosto mesto Kaschau (Košice, Kassa), komitate Zips (Szepes), Liptavo (Lipto), Arva, Turocz brez okraja Stubnyafürd., konečno komitat Trencsin (Trencsen) brez okrajev Puho, Ilava, Pan.

c) na Ruskem Poljskem: okraje Bilgoraj, Zamosc, Krasnostaw, Lublin, Lubartow in okraje ležeče zahodno od teh.

II. Južno - zahodno bojno območje:

1. južno - zahodno »ožje bojno območje« obsega:

a) v Avstriji: Tirolsko iz vsemiš sodne okraje Landeck in Ried in politične okraje Reutte, Imst, Innsbruck, Schwaz, Kuftstein in Kitzbühel, dalje vso Koroško, Kranjsko, Istrijo, Goriško - Gradiščansko in mesto Trst z ozemljem;

b) na Ogrskem: mesto Reko in ozemlje;

c) na Hrvaškem in Slavonskem: županije Lika - Krbava in Modruš-Rijeka.

2. Južno - zahodno »širše bojno območje« obsega:

a) v Avstriji: od Tirolskega sodna okraja Landeck in Ried ter politične okraje Reutte, Imst, Innsbruck, Schwaz, Kuftstein in Kitzbühel, dalje vso Predarelsko, Solnograško in Štajersko;

b) v Hrvaški in Slavoniji: županije Zagreb, Varaždin in Bjelovar-Križevci, ter mesto Zagreb.

III. Južno bojno območje.

1. južno »ožje bojno območje« obsega:

a) v Avstriji, vso Dalmacijo;

b) na Ogrskem: mesto Novisad (Ujvidek), okraj Titel komitata Bacs - Bodrog, od komitata Torontal okraje Antalfalva, Pancsova in od okraja Nagybecskerek prostor južno od mesta Nagybecskerek in železniške proge Nagybecskerek-Antalfalva, od komitata Temes okraje Temeskubin, Fehertemplom, Veršec, ter mesti Veršec in Fehertemplom, od komitata Krasso-Szöreny okraje Ujmolodova, Orsova, Jam, Bozovics in Terego, končno od okraja Karansebes prostor južno-vzhodno oziroma vzhodno višine Magura Marga, Pojana Nedej in meje okraja Terego;

b) v Hrvaški in Slavoniji: županije Srijem;

c) v Bosni in Hercegovini: okraja Tuzla, Sarajevo in Mostar;

2. Južno »širše bojno območje« obsega:

a) na Ogrskem: komitate Kronstadt (Brasso), Fogaras, Nagykülö, Kis - Küküllő, Also - Fehér, Sibinj (Hermannstadt - Szeben), Hunyad, dalje od komitata Krasso-Szöreny, Temes, Torontal in Bacs-Bodrog one okraje, ki ne spadajo v ožje bojno območje, dalje komitat Baranja, konečno mesta Temesvar, Maria Teresiopol (Zombor) Szabadka in Fünfkirchen (Pecs);

b) v Hrvaški in Slavoniji: županiji Požega in Virovitica;

c) v Bosni: okrožja Banjaluka, Bihac in Travnik.

Za izdajanje vojaškega dovoljenja za prestop čez meje ožjega bojnega območja so opravičeni:

(Konec prihodnjik.)

Darila.

XXII. zaznamek prispevkov, ki so jih vposlali c. kr. deželnemu predsedništvu naslednji darovalci.

A. V prid društva »Rdeči križ«.

Stotnik Ricardo Peršič v Zadru 25 K; okrajno glavarstvo v Kranju 44 K 33 v; okrajno glavarstvo v Kranju, zbirka župnije Sore, 100 K; okrajno glavarstvo v Kranju, zbirka pri plačevanju klavne živine, 872 K 78 v; okrajno glavarstvo v Kranju, čisti donesek dveh humorističnih in atletičnih predstav, ki jih je priredil infanterist Franc Ilše etapnega delavskega oddelka št. 9 v Škofji Loki in v Kranju, 320 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, zbirka v uradu, 60 K 26 v; profesor v p., dr. Josip Iv. Nejedli, mesto okrašenja groba, 20 K; Fr. Lois pl. Beck, mesto okrašenja groba, 6 K; kot izravnavo delitve skupnega doneska nabiralnikov iz dnevnika vojnooskrbnškega zaklada, 601 K 69 v; g. Josip Ertl, mesto okrašenja groba svoje matere, 10 K; Hermina Turšič 10 K; gospod Peter Rovis 10 K; L. i. A. Schulz, mesto nagrobne venca za umrlega g. Leo Suppantischtscha 8 K; knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, zbirka župnih uradov glasom zaznamka, 1505 K 10 v; Jean Kraker, skupiček za dva ključača, 6 K; zbirka c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani, 53 K 44 v; dr. Josip Azman, zastopnik trvdke Franc Brindmann Loschwitz pri Draždanah, izterjal od trvdke Bajt, 10 K 90 v; okrajno glavarstvo v Logatcu, XV. zaznamek, 214 K 18 v; uredništvo »Slovenca« v Ljubljani, zbirka, 16 K; uslužbeni trvdke Zankljevi sinovi, mesečno darilo, 15 K; višja realka v Ljubljani, popust plač učiteljskega osobja, 70 K 49 v; Ignacij Gunsberger, trgovec v Budimpešti, pri spremembi vožne legitimacije, 10 K; gosp. Maks Altra, preglednik Avstro-ogrsk. banke, 10 K; okrajno glavarstvo v Črnomlju, darilo glasom zaznamka št. X, 19 K 80 v; g. Peter Janc, župnik v Vodich, 30 K; g. dr. E. Šlamer, prepustitev najemnine, 63 K 74 v; okrajno glavarstvo Kranj, zbirka pri dobavi klavne živine, 242 kron 95 v; g. Humbert Calcina 5 K; g. Franc Jesih, trgovec v Ljubljani, 300 K; Podružnica avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani, darilo gospe Ule Becker-Meebold v Baden-Badenu, 100 kron; kadet Zapureau 10 K; neimenovan 10 K; profesor za bogoslovje dr. Josip Janežič, 5 K; okrajno glavarstvo v Kamniku, darila: župnik Anton Jaunik iz Sela, 5 K, občinski naseljenci v Podhruški 28 K 80 v, šolsko vodstvo v Jaršah 10 K, župni urad v Mengešu 190 K, občinski urad v Moravčah 4 K, župni urad pri Sv. Martinu 20 K, skupaj 257 K 80 vin.; Jos. Christofa v Ljubljani 14 K 17 v; okrajno glavarstvo v Krškem, VIII. zaznamek daril, 209K 31 v; Maks Lehman, pisarniški oficijant, 2 K; baron in baronica Schwarz mesto nagrobne venca za umrlega poročnika Ivo Šusteršiča, 50 K; policijsko ravnatelstvo v Ljubljani, darilo gostilničarja Julija Podobnik v Udmatu št. 145, 25 K; okrajno glavarstvo v Logatcu, XVI. zaznamek, uslužbeni južne železniške postale na Rakeku, 36 K 90 v, nabiralni izid pri občinskem uradu na Blokah 7 K 40 v, eno tretjino nabiralnega izida pri dobavi klavne živine v Spodnjem Logatcu, 42 K 94 v, eno tretjino nabiralnega izida pri dobavi klavne živine na Rakeku, 47 K 94 v, skupaj 135 K 18 v; višja realka v Ljubljani, popust plač učiteljskega osobja, 72 K 86 v; g. in gospa Josip Ertl, vodja podružnice Dunajskega stražnega in zaklepnega društva v Ljubljani, 20 kron; g. Moric Hladnik 20 K; okrajno glavarstvo v Kočevju, vposlana darila, 675 K 86 v; Filharmonično društvo v Ljubljani 250 K; g. Albin Smole v Ljubljani 50 K; okrajno glavarstvo v Logatcu, zbirka rdar-

ske šole v Idriji, 15 K 91 v; okrajno glavarstvo v Ljubljani, zbirka ljudske šole v Iški vasi, 4 K; gospod in gospa Gustav Tönnies v Ljubljani 50 K; skupaj 6637 K 75 v; znesek prejšnjih seznamov 122.532 K 41 v. — Skupaj 129.170 K 16 v.

B. V korist družinam v vojno službo vpoklicanih.

Eno tretjino doneska iz nabiralnikov 485 K 65 v; znesek prejšnjih seznamov 43.541 K 99 v. — Skupaj 44.027 64 v.

C. V korist vojno oskrbniškega zaklada.

Okrajno glavarstvo v Radovljici, popust plač uradnikov za oktober in november 1915, 21 K 34 vin.; c. kr. tobačna tovarna v Ljubljani, popust plač uradnikov, 54 K 68 v; državna obrtna šola v Ljubljani, popust plač učiteljskega osebja, 44 K; okrajno glavarstvo v Kočevju, popust plač uradnikov, 20 K 50 vin.; okrajno glavarstvo v Postojni, popust plač uradnikov, 23 K 40 v; okr. glavarstvo v Kranju, popust plač uradnikov, 23 K 53 v; okrajno glavarstvo v Kamniku, popust plač uradnikov, 15 K 44 v; Anton Rudolph v Ljubljani, mesto nagrobnega venca za umrlega g. Viljema Lukesch, 10 K; oddelek c. kr. finančne straže v Divači, Kopačin, 3 K 74 v; okrajno glavarstvo v Logatcu, popust plač uradnikov, 13 K 32 vin.; g. Fr. Schweiger, župnijski dekan v Leskovcu, za zimsko obleko, 50 K; policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, 1% popusta plač uradnikov, 36 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, 1% popusta plač uradnikov, 44 K; profesor v p. dr. Iv. Jos. Nejedli, 50 K; občinski urad na Jesenicah, kavčija za volno, 20 K; okrajno glavarstvo v Novem mestu, 1% popusta plač uradnikov, 134 K 40 v; častniški korp c. kr. črnovojniškega okrajnega poveljstva št. 27 za zimsko perilo, 20 K; g. Josip Ranth, povodom 60-letnice tvrdke M. Ranth, 100 kron; g. inž. O. J. Pukl, ravnatelj kofinske tovarne v Ljubljani, 50 K; šolsko vodstvo na Trati, kavčija za volno, 40 K; šolsko vodstvo Vrh sv. Treh Kraljev, šolsko vodstvo v Rovtjah, kavčija za volno, skupaj 10 K; okrajno glavarstvo Črnomelj, 1% popusta plač uradnikov, 14 K 16 v; šolsko vodstvo v Brezovici pri Ljubljani, 10 K; šolsko vodstvo v Srednji vasi v Bohinju, 33 K 10 v; magistrat v Ljubljani, za zimsko opravo, 3500 K; vodstvo ljudske šole v Koprivniku 6 K; vodstvo ljudske šole v Gorjicah 90 K 30 v; vodstvo ljudske šole v Asnu 3 K 50 v; vodstvo ljudske šole v Begunjah na Gorenjskem 71 K; vodstvo ljudske šole v Trnovem 22 K; vodstvo ljudske šole v Podstenju pri Trnovem 6 K 90 v; vodstvo ljudske šole v Koroški Beli 47 kron 10 v; c. kr. deželna vlada, popust plač uradnikov, 238 K 51 vin.; g. dekan Höningmann, na Vrhniki, zbirka za zimsko obleko, 68 K 26 v; g. Maks Lehman, pisarniški oficijant, 2 K; okrajno glavarstvo v Postojni, 1% pop. plač uradnikov, 23 K 23 v; podčastniki c. in kr. vojaško-oskrbovalnega skladišča v Ljubljani, čisti donesek slavnostne predstave 2. decembra, 500 K; okrajno glavarstvo v Ljubljani, 1% popusta plač uradnikov, 42 K; okrajno glavarstvo v Logatcu, 1% popusta plač uradnikov, 12 K 68 v; okrajno glavarstvo v Kočevju, 1% popusta plač uradnikov, 12 K 68 v; okrajno glavarstvo v Kamniku, 1% popusta plač uradnikov, 13 K 34 v; policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, darilo g. gostilničarja Julija Podobnik v Udmatu št. 145, 25 K; realni profesor v pok., Josip Wentzel, 100 K; okrajno glavarstvo v Kranju, 1% popusta plač uradnikov, 19 K 61 v; deželna vlada v Ljubljani, 1% popusta plač uradnikov, 201 K 02 v; policijsko ravnateljstvo v Ljubljani, 1% popusta plač uradnikov, 31 K; okrajno glavarstvo Črnomelj, 1% popusta plač uradnikov, 13 K 56 v; neimenovan 1000 K; štabni živnozdravnik v p. Mihael Knaflitsch v Ljubljani 100 K; mestni magistrat v Ljubljani, popustitev stanovanjske najemnine po g. Josipu Zidarju v Ljubljani, 43 K 20 v; mestni magistrat v Ljubljani, popustitev stanovanjske najemnine po g. Josipu Zidarju v Ljubljani, 28 kron 88 v; Štefan Miholič, kavarna »Central«, zbirka med gosti, 13 K 80 v; okrajno glavarstvo v Litiji, 1% popusta plač uradnikov, 50 K 42 v; gospa Julijana Suppantšitsch, mesto nagrobnega venca umrle gospe pl. Boichetta, 10 K; okrajno glavarstvo v Kočevju, darilo dekanatskega duhovništva v Kočevju za voljake na južnem bojišču, 20 K; okrajno glavarstvo v Novem mestu, 1% popusta plač uradnikov, 63 K 32 vin.; skupaj 7264 K 30 vin. — Skupaj 101.095 K 67 vin.

(Dolje prihodnja.)

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Zavod za v vojni oslepele vojake«: Ivan Rus, trgovec na Bledu, 10 K, kot odkupnina od novoletnih voščil; orožniška postaja v Gradacu na Dolenjskem 14 K; Fran Koušek, gostilna v Trojanah, 10 K; nabranih v gostilni Kouškovi od 7-letnega korenjaka Mihe Glaessenerja; in Karol Žužek v Ljubljani, 20 K, mesto venca na krsto g. Ivan Kokalja v Ljubljani; skupaj 54 K;

za »Bednega slovenskega pisatelja«: novomeški dijaki, 15 K; za Ciril-Metodovo družbo: Franc Oset, p. d. Goriški, iz Sent Jurja ob južni železnici, 2 K, mesto božičnih in novoletnih voščil. Srčna hvala!

3525

U VI 1236/15-2

V imenu Njeg. Velikanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razsodila o obtožbi javnega obtožitelja zoper Sebastijana Tome, rojenega leta 1851. v St. Vidu nad Ljubljano, pristojnega v Ljubljano, gostilničarja v Spodnji Šiški št. 14, radi prestopka po § 14 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak., v navzočnosti dr. Pavlina kakor javnega obtožitelja, obtoženca Sebastijana Tome, po danes dognani glavni razpravi, po predlogu javnega obtožitelja, naj se obtoženec kaznuje, tako - le;

Obtoženec Sebastijan Tome je kriv, da je dne 18. oktobra 1915 v Spodnji Šiški, izrabljaje izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, zahteval za neobhodne reči, namreč za 1/4 litra rebulje 36 vinarjev, torej očitne dezmerne cene in je s tem zakrivil prestopok draženja po § 14 cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228 drž. zak. ter se radi tega obsodi po § 14 citirane cesarske naredbe z uporabo § 261 kaz. zak. na 100 kron denarne globe, v slučaju neizterljivosti pa na 10 dni zapora ter po § 389 kaz. pr. r. v povračilo kazenskih stroškov.

V Ljubljani, dne 11. novembra 1915.

Nagode.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečno avstrijskega rdečega križa
1 srečno ogrskega rdečega križa
1 srečno bodimpeštanske bozile
1 dobri list 3% zeml. strož iz leta 1880
1 dobri list 4% ogrsk. hin. strož iz l. 1884

Mesečni obrok za vseh pol sreč oz. dobrih listov samo 5 kron.

12 zrehanj vsake leto, glavni dobitki 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do 4.000 frankov popolnoma zastoj

Pojasnita in igralni načrt pošljite brezplačno
Srečkovno zastopstvo 1., Ljubljana.

Iskreno se je obneslo na voljo v vsaki in spleh na vsakega kot najboljša
bol oblažajoče mazanje
pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, influenci, prsi, vratni in bolesti v hrbtu
Dr. Richter-ja
Sidro-Liniment. capitel
Nadomestilo za **Sidro-Pain-Expeller.**
Steklenica kron. — 80, 1.40, 2.—
Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni
»Pri zlatem levu«,
Praga, L. Elizabetina cesta 5.
Dnevno raspoložljive.

ZELEZHATO VINO S KINO
lekarnarja PICCOLI-ja
v Ljubljani
krepča malokrvne, nerazvite in oslabele osebe
Tosbuje navedena množina železa.
Ker je pri aličnih vinih malokrvaj.

1 steklenica 2 kroni.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog ozi. oče in brat, gospod

Franc Udovič

zasebnik

po daljši bolezni, predviden s tolažili sv. vere, 28. t. m., v starosti 65 let, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 30. decembra ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Vogelnja ulica št. 9, na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo služila v župni cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

V LJUBLJANI, dne 28. decembra 1915.

Žalujoči rodbini **Udovič-Golob.**

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin, brat, stric, svak in nečak, gospod

Friderik Krašovec

nčitolj

sinoči ob 1/2 8 uri, po dolgi mučni bolezni, predviden s tolažili sv. vere, v starosti 21 let mirno preminul.
Pogreb nepozabnega rajnega se vrši jutri v četrtek ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Linhartova ulica št. 4 na pokopališče k Sv. Križu.
Bodi mu blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 29. decembra 1915.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Samo danes v sredo in jutri v četrtek:

v „Kino Central“ v dež. gledališču

„Sin usode.“

Romantična prekrasna drama s predigro in tremi dejanji.

Nikolaj Johannsen v glavni vlogi.

V petek, 31. decembra:

Silvestrov večer v „Kino Centralu“.

Nastop slavne Aste Nielsen.

Isče se takoj

klet

v bližini južnega kolodvora. Offerte na
A. ŠVARA, Ljubljana, Gradišče št. 8.



500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obličanec v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z **Ria balzomom**. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4.50. **Kemeny, Košice (Kassa) I Postfach 12/22, Ogrsko.** 8842

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Stefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kile, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepuje lasišče, odстранjuje luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodilom 1 krono. Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfiniših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rasljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubli. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Pravo borovničevno žganje

Pravi brinjevec

Zdravnik želodca

Jajčni konjak

Limonin sok za limonado

Malinov sok

Vermut vino

Slivovka

Vinsko žganje

Jamalka rum

Rum navadni dober

Carški hrušovec liker

Poprove mete liker

Boonekamp

Fernet Branca

Vanilje liker

Orehovo žganje

3519

se dobi v žganjarni

L. Sebenik

Knezove ulice 220

Spodnja Šiška — Ljubljana.

Gramofon

rabljen, a dobro ohranjen, se kupi s ploščami vred.

Ponudbe na „Poštni prodal 47“, Ljubljana. 3535

Sprejemem boljšega

železničarja na stanovanje.

Spodnja Šiška.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda« 3578

Trgovci in prekupevalci

: Vojni kreme - zrezki :

(Kriegs-Kreme-Schnitten)

nepokvarljivo fino pecivo, nudi lep zaslužek 1 karton 36 kosov K 4.—. Raspoložljiva najmanj 3 kartone po pošti. 3597

Brandt v Ljubljani, pošta 7.

STANOVANJE

1—2 sobi in kuhinjo — **Isče** — stalna stranka za 1. januar ali pa maj.

Ponudbe pod „domačin/3538“ uprav. »Slovensk. Naroda«. 3538

Inženir **Isče** 3536

solnčno sobo

z 2 posteljama za stalno.

Poudbe se prisi pod „solnčno/3536“ na upravništvo »Slovensk. Naroda«.

Prodajalka 3430

izurjena v trgovini z mešanim blagom, z večletno prakso, želi svojo službo spremeniti. Gre tudi v filijalko, če bi bilo treba vložiti kavčijo. Kje, pove iz prijaznosti upr. »Slovenskega Naroda. Znamko za odgovor je poslati.

SLUGA

se sprejme takoj v „Kino Ideal“. 3533

Kožuh 3462

za potovanje in kožuhovinasti nožni ovoj, skoro nov, se za primerno ceno prodasta. Vpraša se pri

Fr. Krašovec, Ljubljana, Stari trg 22.

Limonova

esenca 1 steklenica 1 krono.

Odgovarja 10 limonam. 2196

Lekarna Trnkoczy

Ljubljana, zraven rotovža.

Stanovanje

z 2 sobama in kuhinjo v novi hiši, z električno lučjo, **Isče** se **Isče**. Ponudbe pod „elektrika/3534“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3534

Sprejme se spretna

prodajalka

v trgovini z manufakturnim in drobnim blagom, Ljubljana, Stari trg 3.

Stanovanje in hrano v hiši. 3524

Dobro izurjena 3509

prodajalka

mešane stroke, se sprejme. **Isče** se **Isče**. Vešče železnice imajo prednost.

A. Sušnik, Ljubljana.

Trgovski pomočnik

in prodajalka

z večletnim službovanjem se takoj ali pozneje sprejmeta v večjo manufakturno trgovino pod zelo ugodnimi pogoji in visokim plačilom. — Kje, pove iz prijaznosti upr. »Slov. Naroda«. 2442

Priporočamo našim
: gospodinjam :

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Sprejme se učiteljica

kot vzgojiteljica, ki bi privatno poučevala šoloobvezne otroke in ki tudi razume samostojno upravljati slovensko in nemško korespondenco, pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe naj se vpošljejo do 6. januarja na nadučitelja J. Vrezec, Ribno pošta Bled.

J. Zamljer

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradlišče 4
izvršuje vsa čevljarška dela do najfinejše izvršitve, kakor tudi prave gorske in telovatake čevlje. Za naročila z dežele zadostuje kot mera prinoslan čevli. 128



Išče se nemeblvano stanovanje

s 3 sobami in kuhinjo event. tudi 2 sobi, za mirno stranko.
Ponudbe pod **stanovanje/3528** na upravn. »Slov. Naroda« 3528

Adrija

drogerija in fotomanufaktura
Ljubljana, Selenburgova ul. 5
priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kislina, karbolovo apno.

Potrebnice za postrežbo bolnikov in ranjencev, obvez in gumastega blaga, konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fichtinin. Perolin.

Veliki stenski skladni (BLOCK)

koledar.

Za leto 1916 izide v par dneh edini slovenski koledar te vrste, ki bo služil obenem kot beležni koledar. Z ozirom na praktičnost bo ta edini slovenski koledar neizogibno potreben vsem občinskim in župnijskim uradom, odvetnikom, notarjem, trgovcem, obrtnikom in privatnikom.

Cena mu bo K 2-40, po pošti K 2-60.

Naročila naj se izvolijo pošiljati založniku: 3379

J. ŠTOKA

knjižgarna in papirnica
Trst, ulica Molino piccolo 19.

Klobuke cilindre in čepice

Velika zaloga najmodernejših slaminikov.

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ.

130. Prijetni Panama-slaminiki od 9 K do 30 K.

Od 3 vinarjev naprej novoletne razglednice

priporoča

Marija Tičar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 26,
: Šelenburgova ulica št. 1. :

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:



ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in nestrankarski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, bravnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercer ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista „TEDENSKA SLIKE“

Ljubljana, Franciščanska ulica 10/I.



Sedaj v vojnem času najbolj hvaležna in praktična darila za božič in novo leto so samo

„Gritzner“ in „Afrana“ šivalni stroji

najboljši, dosedaj nedosežni v trpežnosti za rodbinsko rabo in obrt.

Prednost: kroglični tek, biserni ubod (Perlstich). Pouk v vojenju brezplačen v hiši. Cenj. občinstvu se radevolje razkažejo naši stroji in so v poizkušnjo na razpolago, brez da bi se sililo h kupčiji.

Ze nad 3 milijone hvaležnih odjemalcev.

Edina tov. zaloga šivalnih strojev in njih delov (za šivalne stroje vseh sistemov).

Josip Petelinc, Ljubljana,

za vodo — blizu frančiškanskega mosta, levo — 3 hiša.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila

priporoča svojo veliko zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srnjice in spodnje blače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Trnčo št. 2.

poleg Čevljarškega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.



Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 2. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

Zrebanje za ta razred 11. in 13. januarja 1916.

4 1/2 % čistih.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:

2 % rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Cena za 1/2 srečko K 40—, 1/4 srečko K 20—, 1/8 srečko K 10—, 1/16 srečko K 5—.

Nakazila vojnim vladnim v vseh državah, izvršujejo se točno in najkvalitetneje.

Cene za nove vstopniške igralce:

1/1 srečko K 80—, 1/2 srečko K 40—, 1/4 srečko K 20—, 1/8 srečko K 10—.